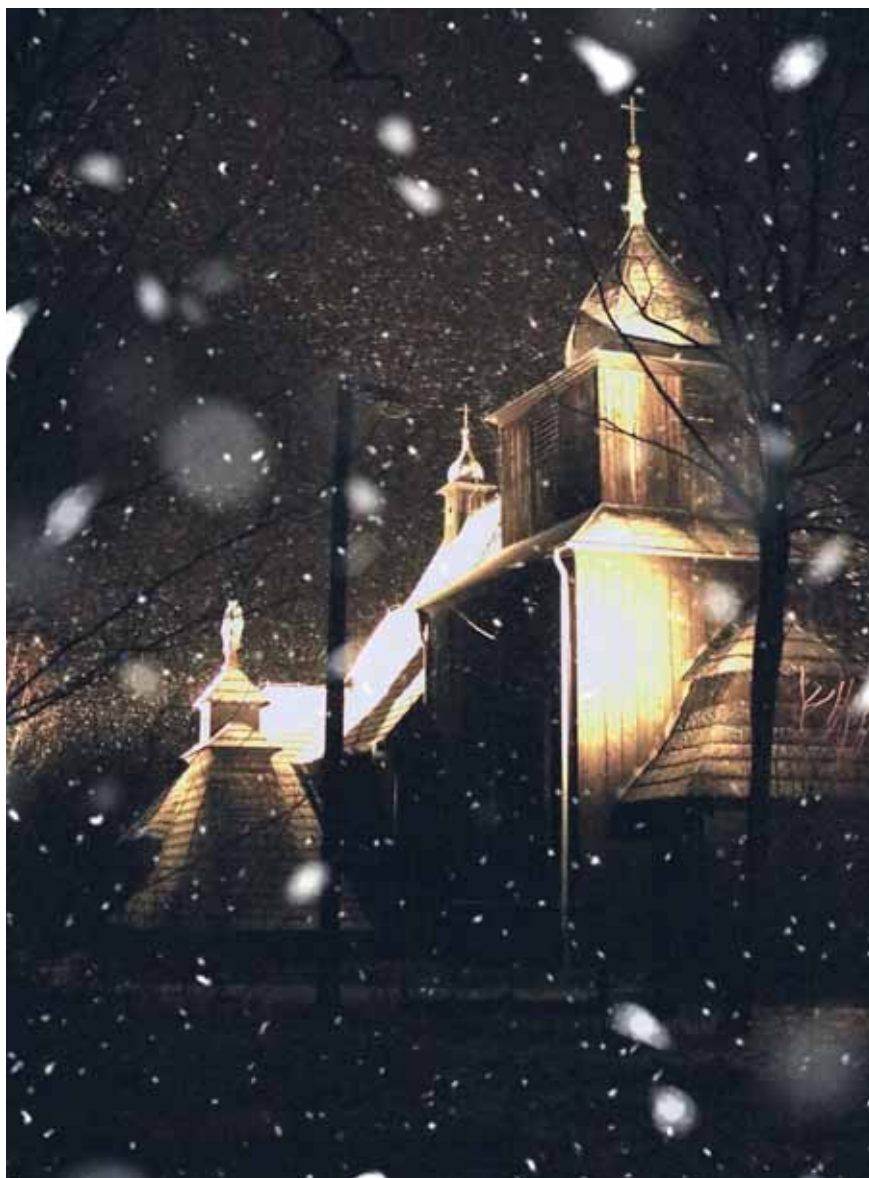

CZASOPISMO UNIwersYTETU PRZYRODNICZEGO W POZNANIU

WIEŚCI

AKADEMICKIE

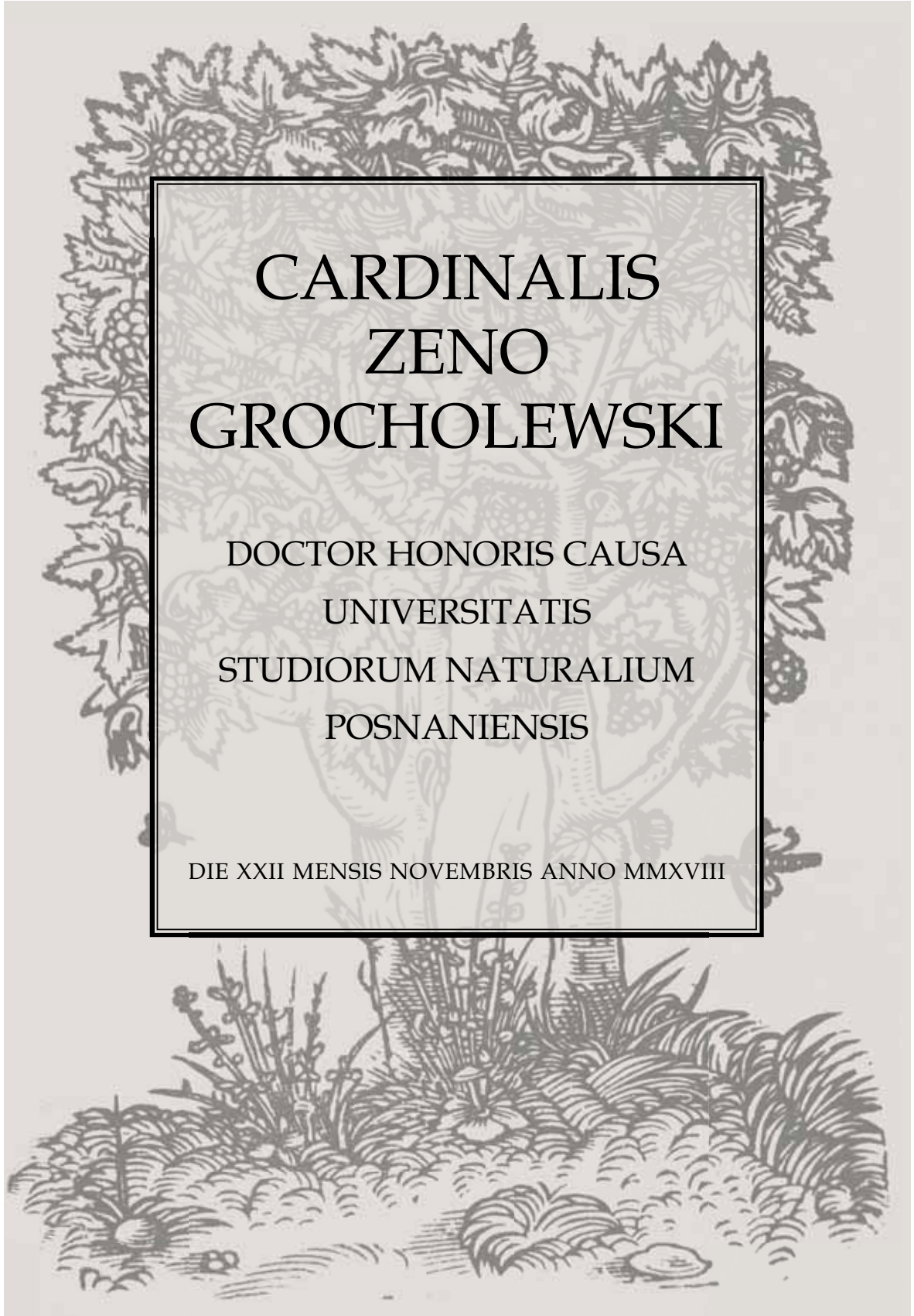
100 LAT
AKADEMICKICH STUDIÓW
ROLNICZO-LEŚNYCH
1919-2019

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

STYCZEŃ 2019
NR 11-12 (242-243)

ISSN 1429-3064

CARDINALIS
ZENO
GROCHOLEWSKI

DOCTOR HONORIS CAUSA
UNIVERSITATIS
STUDIORUM NATURALIUM
POSNANIENSIS

DIE XXII MENSIS NOVEMBRIS ANNO MMXVIII

OBCHODY DNIA PATRONA UPP

- Uroczystość nadania najwyższej godności akademickiej – doktora *honoris causa* – ks. kard. Zenonowi Grocholewskiemu (*Ewa Strycka*) 2
- Uroczyste odsłonięcie tablicy pamiątkowej (*Iwona Cieślik*) 2
- Uroczystość promocji doktorskiej oraz wręczenia dyplomów doktora habilitowanego (*Iwona Cieślik*) 3
- O niepodległości podczas Gali UPP (*Iwona Cieślik*) 3

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

- Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej (NAWA) szansą na wzmocnienie umiędzynarodowienia UPP (*Iwona Cieślik*) 5
- Konferencja w Gruzji (*Grzegorz Rączka*) 7
- Wpływ bezkręgowców na dynamikę funkcjonowania ekosystemu. Publikacja w „Nature Communications” (*Dariusz J. Gwiżdżowicz*) 8
- Współpraca Poznań–Lwów nawiązana (*Iwona Cieślik*) 9
- Dwie delegacje chińskich uniwersytetów na UPP (*Iwona Cieślik*) 10
- Porozumienie o współpracy z University El Oued w Algierii (*Dział Marketingu i Komunikacji*) 10

SUKCESY NAUKOWE

- Naukowcy UPP nagrodzeni w konkursach OPUS 15 i PRELUDIUM 15 (*Iwona Cieślik*) 11
- Doktoranci UPP wśród stypendystów Miasta Poznania (*Iwona Cieślik*) 12

SUKCESY NASZEJ UCZELNI

- Dwanaście milionów złotych dla UPP z programu „Regionalna Inicjatywa Doskonałości” (*Iwona Cieślik*) 12
- Drugie spotkanie kolegów dziekańskich Wydziałów Leśnych (*Piotr Łakomy*) 13
- Ekologia w leśnictwie. Konferencja z okazji 70-lecia urodzin prof. dr. hab. Jerzego Modrzyńskiego (*jm*) 14

KONFERENCJA

- Ekonomiczne, społeczne i środowiskowe uwarunkowania gospodarki przestrzennej i rozwoju społeczno-gospodarczego. Konferencja naukowa z okazji jubileuszu 10-lecia kierunku gospodarka przestrzenna (*Adam Zydróż i Magdalena Antkowiak*) 16
- Ekonomiczne aspekty realizacji ekologicznych, społecznych i gospodarczych funkcji lasu. Sprawozdanie z konferencji w Kołobrzegu (*Jakub Glura*) 18
- Edukacja ekologiczna w rozwoju turystyki na obszarach przyrodniczo cennych. Konferencja naukowa w Jeziorach (*Sylwia Graja-Zwolińska i Magdalena Maćkowiak*) 19
- UPP partnerem w projekcie „SmartAgriHubs” (*Iwona Cieślik*) 20

STULECIE AKADEMICKICH STUDIÓW ROLNICZO-LEŚNYCH W POZNANIU

- „Uniwersytet Poznański” zakwitnie w maju (*Sekcja prasowa UAM*) 20
- Spotkanie dotyczące nowej ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (*Iwona Cieślik*) 21
- Ja – przedsiębiorca. Warsztaty przedsiębiorczości dla studentów (*Iwona Cieślik*) 22
- Inauguracja Uniwersytetu Młodych Przyrodników (*Marlena K. Baranowska-Wasilewska*) 22
- Dziesiąta edycja Nocy Naukowców za nami (*Urszula Mojsiej*) 23
- Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu na Narodowej Wystawie Rolniczej (*Iwona Cieślik*) 28

SUKCESY NASZYCH STUDENTÓW

- Diamentowe granty dla studentów UPP (*Iwona Cieślik*) 29
- Kamil Adamski laureatem konkursu o nagrodę imienia doktora Józefa Grodeckiego (*Jolanta Węgiel*) 29
- Studentka UPP laureatką konkursu „Diament meblarstwa” 2019 (*Iwona Cieślik*) 30

SUKCESY NASZYCH STAŻYSTÓW

- Stażysta Wydziału Leśnego UPP laureatem nagrody „Student roku” Programu Erasmus+ (*Anna Wierzbicka*) 31

WIEŚCI Z ZAKŁADÓW DOŚWIADCZALNYCH

- Certyfikat jakości dla owoców z Przybrody (*Filip Mazur*) 31
- Konferencja „Ekonomia i jakość – studium RGD Brody UP Poznań” (*Edward Warych*) 32
- Wielkopolskie zawody spinningowe na Jeziorze Gorzyńskim (*Krzysztof Florczyk*) 33

WSPOMNIENIE

- Profesor dr hab. Zenon Schneider (1934–2018) (*Andrzej Guranowski*) 34

WIEŚCI O NASZYM PATRONIE

- Małżeństwo z filozofią w tle (*Ewa J. i Włodzimierz Buczyńscy*) 36
- Listopadowe wspomnienie (*Ewa Strycka*) 37
- Misja Madagaskar 2018 – żywieniowcy na Czerwonej Wyspie (*uczestnicy Misji Madagaskar 2018*) 38
- Jesienne lekcje festiwalowe (*Urszula Mojsiej*) 40
- Trzeci Dzień Ogrodnika i Architekta Krajobrazu (*Agnieszka Krzywińska*) 42

STARE WARCIAŃSKIE POCZTÓWKI PROFESORA BOGDANA J. WOSIEWICZA

- Łazienki rzeczne w Poznaniu (*Bogdan J. Wosiewicz*) 43
- Drewniane choinki WTD (*er*) 45
- Edukacja ogrodnicza od najmłodszych lat (*Anna Zaworska*) 46

DZIAŁALNOŚĆ ARTYSTYCZNA NA UNIwersYTECIE PRZYRODNICZYM W POZNANIU

- Z wnętrza lasu. Wystawa malarska Michała Woźniaka (*Ewa Strycka*) 47

WIEŚCI Z CENTRUM KULTURY FIZYCZNEJ

- Sportowe zmagania (*Karolina Dopierala*) 48

WIEŚCI Z KOŁA PTTK

- W Masywie Piłska (i trochę dalej) (*Jerzy Świgoń*) 51

WIEŚCI
AKADEMICKIE

dwumiesięcznik

Wydawca:

Uniwersytet Przyrodniczy
w Poznaniu

Przewodniczący Rady Programowej:

Krzysztof Szoszkiewicz

Członkowie Rady Programowej:

Dorota Swędrzyńska
Dorota Wrońska-Pilarek
Paweł Maćkowiak
Edward Roszyk
Hanna Piekarska-Boniecka
Dorota Piasecka-Kwiatkowska
Emilia Wytykowska-Sroka
Jakub Hadyński
Krzysztof Dudek
Emilia Zawieja

Redaktor naczelna:

Ewa Strycka
4est@up.poznan.pl

Adres redakcji:

60-693 Poznań, ul. Witosa 45
tel. 618 48 77 80
tel. kom. 502 198 246

Wersja elektroniczna:

www.up.poznan.pl

Skład i łamanie:

SCRIPTOR s.c.

Druk:

Zakład Graficzny
Uniwersytetu Przyrodniczego
w Poznaniu

Korekta:

Lidia Golik

Fotografie na okładce:

strona pierwsza: Włodzimierz Buczyński,
Kościół w Wierzenicy nocą w śniegu (2018)
strona druga: Scriptor s.c.
strona trzecia: Feliks Czarnociński i Jerzy Świgoń
strona czwarta: Biuro Rektora UPP

Redakcja stara się zwracać materiały niezamówione i zastrzega sobie prawo skracania i opracowywania nadesłanych tekstów oraz zmiany ich tytułów. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczanych reklam i ogłoszeń. Za treść merytoryczną artykułów odpowiadają autorzy.

Fot. Krystyna Madejska-Pawlak

Uroczystość nadania najwyższej godności akademickiej – doktora *honoris causa* – ks. kard. Zenonowi Grocholewskiemu

Na wniosek Rady Wydziału Rolnictwa i Bioinżynierii Senat Uniwersytetu Przyrodniczego postanowił nadać zaszczytny tytuł doktora *honoris causa* ks. kard. Zenonowi Grocholewskiemu: Obywatelowi Wiecznego Miasta, Synowi ziemi wielkopolskiej, najwyższemu rangą współpracownikowi papieży: Pawła VI, Jana Pawła II, Benedykta XVI i Franciszka, wielkiemu autorytetowi w dziedzinie prawa kanonicznego, profesorowi rzymskich uniwersytetów, twórcy nowoczesnego spojrzenia na rolę współczesnego szkolnictwa i nauki, wieloletniemu Prefektowi Kongregacji ds. Edukacji Katolickiej, wielkiemu humaniście i uczonemu, laureatowi wielu prestiżowych odznaczeń, nagród i godności.

Ceremonia wręczenia dyplomu doktora honorowego odbyła się 22 listopada w Kolegium Rungego. W programie uroczystości – po jej otwarciu przez JM Rektora UPP, prof. dr. hab. Jana Pikulę, znalazły się m.in. wystąpienie dziekana Wydziału Rolnictwa i Bioinżynierii UPP, prof. dr. hab. Anny Kryszak; laudacja promotora, prof. dr. hab. Grzegorza Skrzypczaka; wykonanie utworu *Gaude Mater Polonia*, wykład nowego Doktora Honoris Causa *Ekologia integralna* oraz wystąpienia gości.

Więcej na temat samej uroczystości oraz obszerne fragmenty wykładów i laudacji zamieścimy w specjalnym numerze „Więści Akademickich”, podsumowującym obchody stule-

cia akademickich studiów rolniczo-leśnych w Poznaniu, który ukaże się na przełomie 2019/2020 r. ♦

Ewa Strycka

Fot. Iwona Cieślak

Tuż po zakończeniu uroczystości ks. kard. Zenon Grocholewski odsłonił swoje nazwisko na tablicy upamiętniającej wszystkich doktorów honorowych UPP

Uroczyste odsłonięcie tablicy pamiątkowej

Fot. Dział Marketingu i Komunikacji

Doktorzy honorowi tuż po odsłonięciu tablicy; od lewej stoją profesorowie: Tadeusz Hołubowicz, Andrzej Mocek, Erwin Wąsowicz, Włodzimierz Prądzyński, Konrad Magnuski, Tadeusz Caliński, Andrzej Dubas, Jan Gawęcki, JM Rektor UPP Jan Pikul oraz Włodzimierz Grajek

W dniu 23 listopada w holu Collegium Maximum odbyło się uroczyste odsłonięcie tablicy pamiątkowej poświęconej profesorom Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, którym nadano tytuł doktora *honoris causa* innych uczelni. To wyraz uznania dla osiągnięć profesorów UPP, którzy otrzymali ten zaszczytny tytuł i stanowią o randze Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. ♦

Iwona Cieślak

Uroczystość promocji doktorskiej oraz wręczenia dyplomów doktora habilitowanego

Tradycyjnie podczas Dni Patrona Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu odbyła się uroczystość promocji doktorskiej oraz wręczenia dyplomów doktora habilitowanego za rok akademicki 2017/2018. Podczas wydarzenia medalami uhonorowano także osoby zasłużone dla uczelni.

Dwudziestego trzeciego listopada w sali audytorijnej Biocentrum UPP zgromadzili się zaproszeni goście, doktorzy habilitowani oraz absolwenci studiów doktoranckich ze wszystkich wydziałów uniwersytetu wraz ze swoimi rodzinami i przyjaciółmi. Uroczystość rozpoczęła się od uhonorowania pracowników uczelni oraz osób zasłużonych dla uniwersytetu medalami Komisji Edukacji Narodowej nadanymi przez Ministra Edukacji Narodowej, medalami „Zasłużony dla Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu” nadanymi przez Senat Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu i medalami „Academia Rerum Rusticarum Posnaniensis” nadanymi przez Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

W kolejnej części uroczystości wręczono dyplomy doktora habilitowanego i doktora oraz gratulacje dla pracowników, którzy uzyskali awanse naukowe w roku akademickim 2017/2018. Przedstawienia doktorów habilitowanych oraz doktorów dokonał dr hab. Edward Roszyk, prodziekan Wydziału Technologii DREWNA, a dyplomy wręczał prof. dr hab. Jan Pikul, JM Rektor UPP, w asyście prof. dr hab. Romana Gornowicza, prorektora ds. kadr i rozwoju Uczelni oraz dziekanów wydziałów. Zgodnie z tradycją akademicką nowi doktorzy złożyli uroczyste ślubowanie, a tegoroczny wykład zatytułowany „Nutrigenomika, czyli co łączy żywienie i genetykę” przedstawiła dr hab. Joanna Nowacka-Woszek z Wydziału Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach.

Tego dnia 30 osób odebrało dyplomy doktora habilitowanego, a promocję – 41 doktorów. Taki rozwój kadry gwarantuje postęp naukowy uczelni i świadczy o jej randze. Przypomnijmy, że w tegorocznej edycji Rankingu Szkół Wyższych Perspektyw Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu zdobył nagrodę „Kuznia Kadr”. Wyróżnienie to otrzymuje uczelnia, która zanotowała największe postępy w kształceniu kadr naukowych.

Oprawę muzyczną uroczystości zapewniły Chór Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu „Coro Da Camera” oraz Zespół Trębaczy Myśliwskich „Venator”. ♦

Iwona Cieślak

Fot. 2 x Agnieszka Domaszewicz

Pracowników uczelni oraz osoby zasłużone dla uniwersytetu uhonorowano medalami Komisji Edukacji Narodowej...

... oraz medalami „Zasłużony dla Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu”

O niepodległości podczas Gali UPP

Włączając się w tegoroczne obchody stulecia odzyskania przez Polskę niepodległości, Centrum Kultury Studenckiej Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu i zaproszeni goście przygotowali specjalne widowisko muzyczno-taneczne o charakterze patriotycznym, zatytułowane „O wolności śpiewamy...” W Auli Nova Akademii Muzycznej w Poznaniu 24 listopada rozbrzmiały polskie pieśni, można też było zobaczyć tańce towarzyszące Polakom w różnych okresach walki o niepodległość. Zespoły artystyczne skupione w CKS UPP oraz goście poprzez taniec, muzykę i śpiew wprowadzili widzów w klimat epoki, a narracja koncertu przypominała o zdarzeniach przełomowych w naszej historii.

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu od lat wspiera rozwój artystyczny studentów i szeroko rozumianej kultury studenckiej, jest propagatorem aktywnego uczestnictwa w kulturze i mecenasem studentów o talentach artystycznych. Dlatego wśród wykonawców zaprezentowały się: Zespół Pieśni i Tańca „Łany” im. Wiesława Kaszubkiewicza, któremu

towarzyszył dziecięco-młodzieżowy Zespół Pieśni i Tańca „Łaniki”, a także Orkiestra Uniwersytecka CKS, Chór Akademicki „Coro Da Camera”, Wielkopolski Klub Tańców Polskich, Zespół Trębaczy Myśliwskich „Venator” oraz soliści Sceny Muzycznej „Teatr Puls”. Gościnnie wystąpił Chór Męski Kompania Druha Stuligrosza oraz tenor Paweł Antkowiak.

Na zakończenie publiczność zebrana w Auli Nova wspólnie z artystami odśpiewała *Mazurka Dąbrowskiego*. Koncert był zwieńczeniem trzydniowych obchodów Dnia Patrona Uniwersytetu Przyrodniczego – Augusta hr. Cieszkowskiego. ◆

Iwona Cieślak

Więcej informacji oraz zdjęć na temat gali zamieścimy w specjalnym numerze „Więści Akademickich”, podsumowującym obchody stulecia akademickich studiów rolniczo-leśnych w Poznaniu, który ukaże się na przełomie 2019/2020 r. (przyp. red.).

Fot. Iwona Cieślak

W Auli Nova Akademii Muzycznej w Poznaniu 24 listopada rozbrzmiały polskie pieśni, można też było zobaczyć tańce towarzyszące Polakom w różnych okresach walki o niepodległość

Współpraca międzynarodowa

Doktor inż. Daniel Gebler od 2012 r. jest pracownikiem Katedry Ekologii i Ochrony Środowiska. Swoje badania związane z ekologią wód śródlądowych, ochroną środowiska oraz metodami analizy danych ekologicznych realizuje w zespole prof. dr. hab. inż. Krzysztofa Szoszkiewicza. W ramach siedmiomiesięcznego stypendium Bekkera dr Gebler odbędzie staż naukowy na Uniwersytecie Lizbońskim, gdzie pod kierunkiem prof. Marii Teresy Ferreiry zrealizuje projekt badawczy pt. „Utilising big data from river monitoring in freshwater ecological research”. Głównym celem projektu jest wskazanie możliwości wykorzystywania dużych zbiorów danych w badaniach naukowych. Badania umożliwią także poznanie związków w układzie organizmy wodne–jakość wody–warunki hydromorfologiczne–obszar zlewni. Ważną częścią projektu będzie testowanie zaawansowanych metod analitycznych, jakimi są sztuczne sieci neuronowe dedykowane do analiz dużych zbiorów danych. Odbycie stażu umożliwi również poznanie organizacji pracy naukowej i dydaktycznej oraz funkcjonowanie grup badawczych na Uniwersytecie Lizbońskim. Umożliwi to potencjalne zaadoptowanie zaobserwowanych wzorców na grunt jednostki macierzystej stypendysty w jego pracy naukowo-dydaktycznej.

Stypendystami w Programie im. Bekkera zostali dr Anna Kubicka z Instytutu Zoologii Wydziału Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach oraz dr inż. Daniel Gebler z Katedry Ekologii i Ochrony Środowiska Wydziału Inżynierii Środowiska i Gospodarki Przestrzennej. Celem Programu im. Bekkera jest zwiększenie mobilności międzynarodowej polskich naukowców i nauczycieli akademickich dzięki umożliwieniu im prowadzenia badań naukowych lub zajęć dydaktycznych w najlepszych zagranicznych ośrodkach na całym świecie. Wyjazdy trwające od 3 do 12 miesięcy pozwolą im na pobyt w uznanych zespołach naukowych, realizację projektów wspólnie z wybitnymi naukowcami z zagranicy i nawiązanie długofalowej współpracy.

W pierwszej edycji programu stypendia pokrywające koszty pobytu w renomowanych ośrodkach naukowych za granicą otrzymało 156 najlepszych naukowców, spośród wyłonionych do finansowania największa grupa to badacze nauk przyrodniczych (68), społecznych (37) oraz inżynierskich i technicznych (32). Z kolei cieszące się największą popularnością kierunki wyjazdów to Stany Zjednoczone (41), Niemcy (21), Wielka Brytania (16), Włochy (12) i Australia (11). W ramach naboru złożono 519 wniosków, z których 509 pozytywnie przeszło procedurę oceny formalnej i zostało skierowanych do oceny merytorycznej. W wyniku preselekcji do kolejnego etapu rekomendowano 288 wniosków. Na ostateczną ocenę merytoryczną składała się ocena dwóch recenzentów zewnętrznych oraz zespołu oceniającego powołanego przez dyrektora NAWA.

Doktor Anna Kubicka odbędzie 12-miesięczny staż w Département Homme et Environnement, który jest częścią Muséum National d'Histoire Naturelle w Paryżu. W zakładzie tym pracuje 12 paleoantropologów, dzięki czemu jest to największy zespół w Europie prowadzący badania z dziedziny antropologii fizycznej.

Głównym celem pobytu będzie zbadanie, jakim zmianom w kształcie ulegały kończyny dolne różnych populacji ludzkich na przestrzeni ostatnich 150 tysięcy lat. Budowa szkieletu ludzkiego, poza funkcją podtrzymywania tkanek miękkich organizmu, ma za zadanie utrzymać spionizowaną postawę ciała. Jest to możliwe dzięki ciągłym procesom przebudowy, dostosowującym kości do działania obciążeń mechanicznych wywołanych m.in. aktywnością mięśni. Efektem końcowym są zmiany w kształcie i strukturze szkieletu, które zachowują się po śmierci osobnika. Kończyny dolne charakteryzują się dużą plastycznością pod względem zmian w morfologii, dlatego ich analiza umożliwi odtworzenie warunków życia dawnych populacji zajmujących się łowiectwem–zbieractwem czy rolnictwem. Rekonstrukcja wzorców zmian w budowie szkieletu ludzkiego jest trudna do przeprowadzenia za pomocą tradycyjnych metod polegających na mierzeniu kości. W związku z tym w badaniach prowadzonych przed dr Kubicką zostaną wykorzystane metody z antropologii wirtualnej. Tego typu podejście będzie polegać na stworzeniu rekonstrukcji trójwymiarowych kości udowych i piszczelowych w oparciu o tomogramy komputerowe. Przygotowane rekonstrukcje zostaną następnie przeanalizowane za pomocą morfometrii geometrycznej, która umożliwia testowanie różnic w kształcie badanych obiektów. Wizualizacja zmienności budowy kości długich między różnymi populacjami ludzkimi pozwoli zinterpretować adaptację szkieletu do różnych warunków życia.

Zaplanowane badania będą możliwe do przeprowadzenia dzięki zapleczu technicznemu, jakie posiada jednostka goszcząca dr Kubicką. Département Homme et Environnement dysponuje platformą RTG AST-RX, która jest wyposażona w dwa tomografy komputerowe służące do obrazowania m.in. kości. Ponadto posiada jedną z najliczniejszych kolekcji osteologicznych, której część zostanie wykorzystana w badaniach (m.in. kości Neandertalczyków czy anatomicznie współczesnych ludzi). Nowoczesne metody obrazowania (wysokiej jakości tomografie komputerowe) i sposoby analizy kształtu (wykorzystujące morfometrię geometryczną) pozwolą na przeprowadzenie wszechstronnej analizy zmienności morfologii kości ludzkich. Badania będą prowadzone we współpracy z dr. Antoine Balzeau, który jest doświadczonym paleoantropologiem wykorzystującym nowoczesne metody antropologiczne.

Doktor Anna Kubicka projekt „Analysis of directional asymmetry in the lower limbs of hunter-gatherers, farmers and urbanised populations” będzie realizować w Museum National d’Histoire Naturelle we Francji, a dr inż. Daniel Gebler projekt „Utilising big data from river monitoring in freshwater ecological research” na Universidade de Lisboa w Portugalii.

Programy NAWA

NAWA tworzy autorskie programy, które mają wspierać międzynarodową karierę naukowców oraz wzmacniać umiędzynarodowienie polskich uczelni i jednostek naukowych. Opracowywane są w taki sposób, aby nie tylko odpowiadać na potrzeby rozwojowe środowiska akademickiego i naukowego czy wspierać uczelnie w realizacji planów związanych

z umiędzynarodowieniem, lecz także uwzględniać administracyjną codzienność kadry naukowo-dydaktycznej i instytucji, w których pracuje.

W 2018 r. ogłoszono wiele programów stypendialnych dla doktorantów i pracowników naukowych. Finansowane są wyjazdy średniookresowe naukowców, które mają na celu wchodzenie do światowego środowiska naukowego, zdobywanie kontaktów i możliwość współpracy z międzynarodowymi zespołami badawczymi.

Zachęcamy do korzystania z oferty programowej Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej, która jest dostępna na stronie internetowej (<https://nawa.gov.pl/>). ♦

Iwona Cieślak

Konferencja w Gruzji

W dniach od 26 do 29 października 2018 r. w Gruzji odbyła się druga międzynarodowa gruzińsko-polska konferencja „Współpraca w zakresie leśnictwa i ochrony przyrody”, w której uczestniczyła 24-osobowa delegacja z Polski reprezentująca Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Państwowe Gospodarstwo Leśne „Lasy Państwowe”, parki narodowe oraz Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej. Konferencja była jednym z największych bilateralnych spotkań w powojennej historii naszych krajów.

W pierwszym dniu podczas sesji plenarnej na Wydziale Nauk Rolniczych i Bioinżynierii Gruzjińskiego Uniwersytetu Technicznego w Tbilisi wygłoszono cykl referatów, a najwyższe, honorowe odznaczenie Lasów Państwowych – Kordelasa Leśnika Polskiego – otrzymał prof. Giorgi Gagoshidze, pierwszy Gruzin w historii przyznawania tego odznaczenia.

Kolejne dni konferencji zajęły sesje terenowe, które objęły: złożenie kwiatów na skwerze im. Lecha Kaczyńskiego w Tbilisi, złożenie kwiatów przy popiersiu Salomona Kurdiani w Sagarejo oraz wizytę w domu rodzinnym „ojca gruzińskiego leśnictwa”. Ponadto uczestnicy odwiedzili Lagodecki Obszar Chroniony i zostawili kwiaty na cmentarzu przy grobie Ludwika Młokosiewicza – inicjatora utworzenia na tym terenie pierw-

szego rezerwatu przyrody na Kaukazie, a także wizytowali Park Narodowy Borjomi-Kharagauli. ♦

*dr inż. Grzegorz Rączka,
pełnomocnik dziekana Wydziału Leśnego UPP
do spraw współpracy z krajami Kaukazu,
Członek Komitetu Organizacyjnego Konferencji*

Złożenie kwiatów na grobie Ludwika Młokosiewicza – inicjatora utworzenia pierwszego rezerwatu przyrody na Kaukazie

Uczestnicy konferencji na pamiątkowym zdjęciu podczas jednej z sesji terenowych

2 x Lubomir Leszczyński

Wpływ bezkręgowców na dynamikę funkcjonowania ekosystemu

Publikacja w „Nature Communications”

Pracownicy Szwajcarskiego Federalnego Instytutu Badań Lasów, Śniegu i Krajobrazu (WSL) oraz ich zagraniczni partnerzy, prowadząc badania w Szwajcarskim Parku Narodowym, udowodnili, że bez roślinożerców (kręgowców i bezkręgowców) ekosystemy stają się niestabilne, a sieci pokarmowe oraz cykle obiegu mikro- i makroelementów w glebie są przerwane. Wyniki badań opublikowano w prestiżowym „Nature Communications”. W tym międzynarodowym projekcie brał udział także piszący te słowa pracownik Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

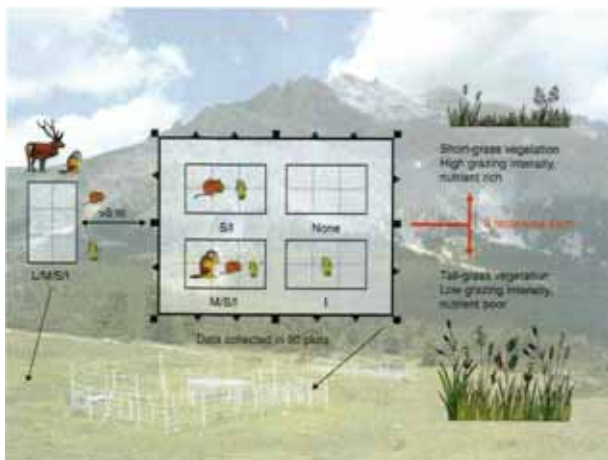
Do tej pory niewiele było wiadomo, jak brak zwierząt o różnej masie ciała i intensywność żerowania wpływa na zależności ekologiczne, a w konsekwencji na funkcjonowanie ekosystemu. Dlatego naukowcy z WSL oraz ich partnerzy w porozumieniu z administracją Szwajcarskiego Parku Narodowego (jedyne park narodowe w Szwajcarii) w latach 2009–2013 przeprowadzili eksperyment. Celem było poznanie w warunkach naturalnych zmian zachodzących w środowisku łąk alpejskich po wyeliminowaniu wpływu wybranych

grup roślinożerców. Ogrodzono powierzchnie w taki sposób, aby najpierw ograniczyć dostęp dużym ssakom, np. jeleniom, następnie mniejszym, jak świstaki, zające i myszowate, a na samym końcu bezkręgowcom, jak np. ślimakom, szarańczakom czy mszycom. Układ eksperymentu miał odzwierciedlać rzeczywiste zagrożenia, kiedy to w pierwszej kolejności wycofują się (czasami wymierają) duże zwierzęta, a w dalszym etapie te mniejsze.

Fot. Anita Risch

Eksperyment odbył się w Szwajcarskim Parku Narodowym

Fot. archiwum Dariusza J. Gwiazdowicza

Główne założenia i wyniki eksperymentu

Gdy zabrakło dużych ssaków, zaistniało więcej interakcji między pozostałymi wspólnotami biotycznymi a ich środowiskiem abiotycznym, co było widoczne np. w chemizmie gleby. Niemniej jednak ekosystem, w którym zabrakło jeleni, nie funkcjonował gorzej, lecz po prostu inaczej. Gdy wykluczono jednak wszystkie zwierzęta, zarówno ssaki, jak i wspomniane powyżej bezkręgowce, znacząco zmniejszyły się interakcje między wspólnotami biotycznymi, np. między roślinami i bakteriami glebowymi, a także między środowiskiem biotycznym a abiotycznym, np. między roślinami a składnikami odżywczymi w glebie. Zależności między grupami organizmów – zarówno nad, jak i pod powierzchnią gleby – stały się niestabilne. „Zakładaliśmy, że duże zwierzęta mają znaczący wpływ na ekosystem, ale nasze wyniki pokazały, że małe bezkręgowce są również bardzo ważne dla funkcjonowania tak złożonego ekosystemu” – powiedziała dr Anita Risch, główny autor badań oraz szef zespołu zajmującego się interakcjami między roślinami i zwierzętami. Analiza obejmowała m.in. dostępność składników odżywczych w glebie czy liczbę gatunków roślin i bezkręgowców, np. roztoczy. Wyniki eksperymentu pokazały znaczenie i rolę zgrupowań bezkręgowców dla funkcjonowania ekosystemu łąkowego, zwłaszcza gdy nie ma w takim środowisku większych ssaków.

Fot. Dariusz J. Gwiazdowicz

Doktor Anita Risch oraz dr Martin Schütz podczas prac terenowych

W ostatnich latach liczba gatunków bezkręgowców na gruntach użytkowanych rolniczo w Europie Środkowej, w tym łąkach, drastycznie się zmniejsza. „Obawiamy się, że liczba gatunków bezkręgowców jest obecnie coraz mniejsza, nawet na obszarach chronionych” – uważa dr Martin Schütz, jeden z liderów tego projektu. Dlatego naukowcy sugerują, że należy zwrócić większą uwagę na skuteczniejszą ochronę bezkręgowców, ponieważ mają one ogromne znaczenie dla funkcjonowania naszych ekosystemów. ♦

Risch A.C., Ochoa Hueso R., van der Putten W.H., Bump J.K., Busse M.D., Frey B., Gwiazdowicz D.J., Page-Dumroese D.S., Vandegehuchte M.L., Zimmermann S., Schütz M. 2018. Size-dependent loss of aboveground animals differentially affects grassland ecosystem coupling and functions. *Nature Communications*, 9, 3684. DOI: 10.1038/s41467-018-06105-4

prof. dr hab. Dariusz J. Gwiazdowicz

Współpraca Poznań–Lwów nawiązana

Wydział Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu nawiązał współpracę z Lwowskim Narodowym Uniwersytetem Medycyny Weterynaryjnej i Biotechnologii im. S. Grzyckiego. Dziekan Wydziału, prof. dr hab. Piotr Ślósarz, działając z upoważnienia JM Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, w dniu 11 września 2018 r. podpisał z profesorem Volodymyrem Styblem, JM Rektorem uniwersytetu we Lwowie, porozumienie o wzajemnej współpracy. Jej nawiązanie jest efektem wieloletnich kontaktów doktora Macieja Gogulskiego, dyrektora Uniwersyteckiego Centrum Medycyny Weterynaryjnej, z Lwowskim Narodowym Uniwersytetem.

Pierwszym etapem wspólnych działań będzie wymiana studentów w ramach praktyk, przede wszystkim kierunków weterynaria i zootechnika. Założenia współpracy obejmują ponadto prowadzenie wspólnych badań naukowych, organizowanie dwustronnych seminariów, współpracę studentów w ramach kół naukowych i konferencji etc.

Mamy nadzieję, że nawiązana współpraca przyczyni się do rozwoju naukowego i dydaktycznego obu uczelni. ♦

Iwona Cieślak

Dwie delegacje chińskich uniwersytetów na UPP

Niecodzienna sytuacja miała miejsce 22 października 2018 r. Siedzibę naszej uczelni odwiedziły aż dwie delegacje uczelni chińskich: Henan Agricultural University oraz Jilin Agricultural University. Spotkanie rozpoczęło się w Sali Senatu UPP, gdzie prof. dr hab. Krzysztof Szoszkiewicz, prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą, przywiał gości krótką prezentacją na temat uczelni. „Współpraca z Chinami jest dla nas bardzo ważna. – mówił prof. dr hab. Krzysztof Szoszkiewicz. – Świadczyć może o tym fakt, że od początku istnienia jesteśmy aktywnym członkami Silk Road Agricultural Education and Cooperation Forum”. Następnie w języku chińskim wypowiedział się prof. dr hab. Roman Hołubowicz, pełnomocnik rektora ds. współpracy z Chińską Republiką Ludową, a przedstawiciele wydziałów pokrótce zaprezentowali możliwe płaszczyzny wzajemnej współpracy. Podczas wizyty goście odwiedzili wybrane laboratoria UPP i zapoznali się z prowadzonymi tam najnowszymi projektami badawczymi. Spotkanie było również okazją do wymiany poglądów i doświadczeń, a także rozmów na temat przyszłej kooperacji.

Ze strony Henan Agricultural University w wydarzeniu udział wzięli: Li Liuxin Chancellor, Cheng Gongpeng Director, Office of Development and Planning, Tu Ke Director, Office of

International Relations, Feng Jiancan Dean, College of Horticulture, Ma Xinming Dean, College of Information and Management Science, Tian Guohang Professor, College of Forestry, Henan Agricultural University. Z Jilin Agricultural University gościli na UPP: Feng Jiang, President, Wang Lianjun Dean of College of Horticulture, Dong Hao Vice Dean College of Life Sciences oraz Cui Chun Vice Director of International Relations Office. ♦

Iwona Cieślak

Fot. Iwona Cieślak

Obie delegacje z chińskich uczelni wraz z przedstawicielami UPP oraz prorektorem ds. nauki i współpracy z zagranicą, prof. dr hab. Krzysztofem Szoszkiewiczem, w Sali Senatu Collegium Maximum

Porozumienie o współpracy z University El Oued w Algierii

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu w dniach 5–7 listopada gościł delegację z University El Oued w Algierii. Przedstawiciele tej zagranicznej uczelni, z jej rektorem, prof. Ferhati Omarem oraz pełnomocnikiem rektora ds. współpracy z zagranicą, prof. El Habib Guedda, mieli okazję poznać nasz uniwersytet, dowiedzieć się o jego działalności naukowej, dydaktycznej oraz organizacyjnej, a także zobaczyć doskonałą i nowoczesną bazę laboratoryjną. Goście odwiedzili m.in. Katedrę Chemii Rolnej i Biogeochemii Środowiska, jednostki naukowo-dydaktyczne w Kolegium Cieszkowskich, nowoczesny budynek Biocentrum i znajdujące się w nim laboratoria Katedry Genetyki i Hodowli Roślin oraz Katedry Agronomii. W kolejnych dniach delegacja z Algierii gościła na Wydziale Nauk o Żywności i Żywieniu, zapoznając się z zapleczem naukowo-dydaktycznym Katedry Technologii Gastronomicznej i Żywności Funkcjonalnej oraz Instytutu Żywienia Człowieka i Dietetyki, odwiedziła też obiekty Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu oraz Rolniczo-Sadownicze Gospodarstwo Doświadczalne Przybroda.

Jednym z celów wizyty zagranicznych gości było podpisanie porozumienia o współpracy badawczej i dydaktycznej, skoncentrowanej m.in. na prowadzeniu wspólnych projektów badawczych, publikacjach czy mobilności kadry, a także wymianie programów studiów, w tym również podyplomowych, współprowadzeniu rozpraw doktorskich czy wy-

mianie uczestników studiów doktoranckich w ramach warsztatów, konferencji i szkoleń. Współpraca z University El Oued jest postrzegana jako perspektywiczna dla naszej uczelni ze względu na dużą ilość studentów chętnych do kontynuowania edukacji w krajach europejskich. Algieria jest też szybko rozwijającym się krajem, w którym dofinansowuje się współpracę międzynarodową naukowców.

Porozumienie podpisali rektorzy obu uczelni: prof. Ferhati Omar oraz prof. dr hab. Jan Pikul. Wizyta była koordynowana przez pełnomocnika rektora UPP ds. Afryki, prof. dr hab. Jęana B. Diatte. ♦

Dział Marketingu i Komunikacji

Fot. Agnieszka Domaszewicz

Porozumienie o współpracy podpisali rektorzy obu uczelni: prof. Ferhati Omar (z prawej) oraz prof. dr hab. Jan Pikul

Naukowcy UPP nagrodzeni w konkursach OPUS 15 i PRELUDIUM 15

Narodowe Centrum Nauki 21 listopada 2018 r. rozstrzygnęło swoje flagowe konkursy OPUS i PRELUDIUM. Na finansowanie projektów badawczych w ramach badań podstawowych naukowcom przyznano niemal 400 mln zł. Badacze z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu złożyli 38 wniosków, siedem z nich uzyskało finansowanie na łączną kwotę prawie 6,3 mln zł. Współczynnik sukcesu wyniósł 18,4%. Wśród nagrodzonych w konkursie OPUS 15 z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu znalazły się zespoły pod kierownictwem:

- prof. dr. hab. Hieronima Jakubowskiego z Wydziału Rolnictwa i Bioinżynierii, tytuł projektu: „Rola Paraoksonazy 1 w Chorobie Alzheimera”
- prof. dr. hab., czł. koresp. PAN, Marka Świtońskiego z Wydziału Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach, tytuł projektu: „Identyfikacja markerów genetycznych i epigenetycznych związanych z wnetrostwem psów”
- prof. dr hab. inż. Anny Gramzy-Michałowskiej z Wydziału Nauk o Żywności i Żywieniu, tytuł projektu: „Badania nad możliwością wykorzystania matrycy roślinnej wzbogaconej w wapń w prewencji i terapii osteoporozy”
- dr hab. inż. Izabeli Szczerbal z Wydziału Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach, tytuł projektu: „Zastosowanie technologii CRISPR-Cas9 do wyjaśnienia czy zmiany architektury jądra interfazowego w trakcie adipogenezy są przyczyną czy skutkiem aktywności transkrypcyjnej genów”
- dr hab. Aldony Mrówczyńskiej-Kamińskiej z Wydziału Ekonomiczno-Społecznego, tytuł projektu: „Przepływy mię-

dzygałęziowe w agrobiznesie w wybranych krajach świata w kontekście zrównoważonego rozwoju”.

W konkursie PRELUDIUM 15 znalazły się dwa zespoły pod kierownictwem:

- mgr Aleksandry Skoczek-Rubińskiej z Wydziału Nauk o Żywności i Żywieniu, tytuł projektu: „Związek pomiędzy wzorcami podjadania i wyborem pożywienia a zdrowiem metabolicznym kobiet po menopauzie”, opiekun naukowy dr hab. inż. Joanna Bajerska
- mgr inż. Kamila Kozłowskiego z Wydziału Rolnictwa i Bioinżynierii, tytuł projektu: „Wpływ parametrów wykorzystywanego biowęgla na proces fermentacji ciemnej”; opiekun naukowy dr hab. inż. Jacek Dach prof. nadzw.

Konkursy OPUS i PRELUDIUM są skierowane do zespołów badawczych realizujących projekty w jednej z trzech kategorii: nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce, nauk o życiu oraz nauk ścisłych i technicznych. Konkurs OPUS jest skierowany do wszystkich naukowców, bez względu na stopień naukowy, w którym można się ubiegać o finansowanie projektu badawczego, w tym również takiego, który zakłada zakupienie lub wytworzenie aparatury naukowo-badawczej. W konkursie PRELUDIUM o fundusze na badania mogły ubiegać się osoby bez stopnia naukowego doktora. Listy rankingowe dostępne są na stronie NCN. ♦

Iwona Cieślak

Wyniki konkursu OPUS 15

Wyniki konkursu PRELUDIUM 15

Sukcesy naukowe

Doktoranci UPP wśród stypendystów Miasta Poznania

Naukowcy, artyści i sportowcy 9 października odebrali stypendia Miasta Poznania. Wyróżnienie to przyznawane jest młodym ludziom, wyróżniającym się talentem i ciężką pracą. Stypendia w poznańskim Ratuszu wręczyli uroczystie Grzegorz Ganowicz, przewodniczący Rady Miasta Poznania oraz Jędrzej Solarski, zastępca prezydenta Miasta. Stypendystów w dziedzinie nauki wybrała Kapituła Nagrody Naukowej Miasta Poznania pod przewodnictwem prof. dr. hab. Stanisława Lorencza. Wyłoniono dwanaście młodych osób, które nie ukończyły 30 roku życia, a pochwalić się mogą imponującym dorobkiem naukowym. Laureaci otrzymają po 5000 zł. Wśród nagrodzonych znalazło się dwóch doktorantów z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu: Tomasz Cłapa (Katedra Mikrobiologii Ogólnej i Środowiskowej Wydziału Rolnictwa i Bioinżynierii) – za badania dotyczące wpływu różnych materiałów na wybrane grupy bakterii oraz badania różnych próbek środowiskowych zasiedlanych przez bakterie – oraz Krzysztof Dudek (Instytut Zoologii Wydziału Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach) – za wybitne osiągnię-

cia w pracy naukowej i popularyzatorskiej, potwierdzone autorstwem książki, pozyskanymi grantami oraz licznymi publikacjami w znanych czasopismach. ♦

Iwona Cieślík

Naukowcy, artyści i sportowcy – stypendyści Miasta Poznania – podczas uroczystości w Ratuszu

Fot. Urząd Miasta Poznania

Sukcesy naszej uczelni

Dwanaście milionów złotych dla UPP z programu „Regionalna Inicjatywa Doskonałości”

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego ogłosiło rozstrzygnięcie konkursu w ramach programu „Regionalna Inicjatywa Doskonałości” na lata 2019–2022. Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu uzyskał dofinansowanie w wysokości 12 000 000,00 zł na realizację projektu „Wielkopolska Regionalna Inicjatywa Doskonałości w obszarze nauk o życiu Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu”. Przedmiotem konkursu jest finansowanie projektów zawierających strategię rozwoju badań naukowych, prac rozwojowych lub twórczości artystycznej, których realizacja ma służyć intensywnemu rozwojowi wyróżniających się w regionie uczelni. Trzydzieści szkół wyższych z całej Polski otrzymało w sumie ponad 326 mln zł na wsparcie ważnych dla regionu badań naukowych i opracowanie długofalowej strategii rozwoju. ♦

Ilustracja: MNISW

Iwona Cieślík

Drugie spotkanie kolegów dziekańskich Wydziałów Leśnych

W dniach 14–15 listopada 2018 r. na terenie Nadleśnictwa Międzyzlesie odbyło się drugie wspólne posiedzenie kolegów dziekańskich trzech Wydziałów Leśnych ze Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie i Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Spotkanie doszło do skutku dzięki uprzejmości i na zaproszenie dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu Pawła Górskiego i zastępcy dyrektora ds. gospodarki leśnej Arkadiusza Wojciechowicza. Organizację wydarzenia zawdzięczamy Nadleśniczemu Nadleśnictwa Międzyzlesie Dariuszowi Jesionowskiemu i jego zastępcy Tomaszowi Trylińskiemu. Skład kolegów dziekańskich Wydziałów Leśnych uczestniczący w spotkaniu był następujący: SGGW – dziekan, prof. dr hab. Henryk Żybura; dr hab. Tadeusz Moskalik, prof. SGGW; prodziekan ds. dydaktyki (studia niestacjonarne kierunek leśnictwo) dr hab. Jacek Piętka; prodziekan ds. dydaktyki (kierunek gospodarka przestrzenna) dr inż. Michał Orzechowski oraz prodziekan ds. dydaktyki (studia stacjonarne kierunek leśnictwo); zabrakło prodziekana ds. nauki, prof. dr hab. Stanisława Drozdowskiego. UR w Krakowie – dziekan, prof. dr hab. inż. Marcin Pietrzykowski; prodziekan ds. nauki i rozwoju, prof. dr hab. inż. Jarosław Socha; prodziekan ds. studentów oraz dr hab. inż. Krzysztof Słowiński. UPP – dziekan, prof. dr hab. Piotr Łakomy; prodziekan ds. nauki i rozwoju Wydziału, dr hab. Tomasz Jelonek; prodziekan ds. studiów stacjonarnych, dr hab. Cezary Beker oraz prodziekan ds. studiów niestacjonarnych, dr hab. Robert Kuźmiński.

Podczas pierwszego dnia mieliśmy okazję podyskutować przede wszystkim na temat nowej ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, a co ważniejsze, o tym, jak jej zapi-

sy wpłyną na strukturę i funkcjonowanie poszczególnych wydziałów. Dyskusję uzupełniły stałe już tematy: rozwój nauki na wydziałach, proces dydaktyczny na kierunku leśnictwo, a także sprawy organizacyjne. Bardzo ważnym wątkiem rozmów była współpraca między Wydziałami oraz z jednostkami Lasów Państwowych.

Wszyscy zamieszkaliśmy w pięknym pensjonacie Alpejski Dwór w Międzygórzu i jeszcze pierwszego dnia obejrzelśmy efekt projektu rewitalizacji infrastruktury turystycznej wokół Wodospadu Wilczki, której celem było zachowanie i ochrona cennych stanowisk przyrodniczych na terenie rezerwatu krajobrazowego, niszczonego przez niekontrolowany ruch turystyczny wynikający ze złej infrastruktury. Podczas drugiego dnia mieliśmy okazję oglądać przykłady małej retencji górskiej, jedno z największych osuwisk, a także drzewostany zniszczone przez huragan w 2015 r. Dyskusja dotyczyła metod szacowania szkód, technik pozyskiwania drewna, a także projektu odnowienia terenów pokłeskowych.

Ciekawym projektem realizowanym przez nadleśnictwo jest Program Bartnicy Sudetów, który zakłada wyprodukowanie i zawieszenie 1000 kłód bartnych rozmieszczonych w 11 leśnictwach na obszarze ponad 10 000 ha i ich monitoring w okresie sześciu lat. Do tej pory rozwieszono już 700 kłód bartnych.

Opuszczaliśmy Nadleśnictwo Międzyzlesie urzeczony pięknem drzewostanów Masywu Śnieżnika i Gór Bystrzyckich, a także niezwykłą gościnnością gospodarzy. ♦

*prof. dr hab. Piotr Łakomy,
dziekan Wydziału Leśnego UPP*

Fot. archiwum Piotra Łakomego

Drugie spotkanie kolegów dziekańskich Wydziałów Leśnych odbyło się w Nadleśnictwie Międzyzlesie

Ekologia w leśnictwie

Konferencja z okazji 70-lecia urodzin prof. dr. hab. Jerzego Modrzyńskiego

Konferencja odbyła się 8 listopada 2018 r. w Kolegium Rungego pod patronatem honorowym: JM Rektora UPP, prof. dr. hab. Jana Pikula; dyrektora Instytutu Dendrologii PAN w Kórniku, prof. dr. hab. Jacka Oleksyna i dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu, mgr. inż. Tomasza Markiewicza.

Dziekan Wydziału Leśnego UPP, prof. dr. hab. Piotr Łakomy, otwierając konferencję, powitał licznie przybyłych gości, w tym: prorektora ds. studiów, prof. dr. hab. Cezarego Mądrzaka; prorektora ds. nauki i współpracy z zagranicą, prof. dr. hab. Krzysztofa Szoszkiewicza; prorektora ds. kadry i rozwoju Uczelni, prof. dr. hab. Romana Gornowicza; byłego rektora UPP, prof. dr. hab. Erwina Wąsowicza; przewodniczącego Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Leśnego i jednocześnie dyrektora Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, dr. inż. Janusza Dawidziuka; dyrektora Instytutu Dendrologii PAN, prof. dr. hab. Jacka Oleksyna oraz obecnych na sali dyrektorów: regionalnych dyrekcji lasów państwowych, parków narodowych, leśnych zakładów doświadczalnych i szkół leśnych oraz pracowników: Lasów Państwowych, Instytutu Badawczego Leśnictwa, Instytutu Dendrologii PAN, Wydziału Biologii UAM, wydziałów leśnych w: Warszawie, Krakowie i Poznaniu oraz pozostałych gości, przybyłych z całego kraju (od Krakowa po Gdańsk i od Białegostoku po Zieloną Górę).

Słowa powitania do osób przybyłych na konferencję skierował sam prof. dr. hab. Jerzy Modrzyński, który powiedział: „Możecie sobie wyobrazić, jaki jestem wzruszony, kiedy patrzę na tę salę, pełną przyjaźnie uśmiechniętych twarzy. A są tu obecni zarówno moi nauczyciele, jak i wychowankowie; recenzenci mojego dorobku i osoby, których dorobek sam miałem przyjemność oceniać. Jest wielu moich współpracowników i kolegów z macierzystego Wydziału Leśnego w Poznaniu, wydziałów leśnych w Krakowie i Warszawie, Wydziału Biologii

UAM, Instytutu Dendrologii PAN czy Instytutu Badawczego Leśnictwa. Są moi doktoranci i magistranci, koledzy ze studiów i liceum. Jest wielu przyjaciół z różnych okresów mojego życia. Jest wreszcie moja najbliższa rodzina. Wszyscy, każdy na swój sposób, jesteście dla mnie ważni i stanowicie żywą historię mojego życia. Dlatego bardzo Wam dziękuję, że podjęliście trud, aby być tu dzisiaj ze mną. Dziękuję Wam, że jesteście!”

Konferencję podzielono na trzy sesje: pierwszą – jubileuszową, drugą poświęcono ekologii w badaniach i dydaktyce, trzecią zaś ekologii w praktyce leśnej. Pierwszą i trzecią sesję poprowadził prof. dr. hab. Piotr Łakomy, a drugą prof. dr. hab. Władysław Chałupka.

Przedstawiając życiorys jubilata, dr. hab. Paweł Rutkowski wspominał m.in. o jego karierze naukowej i zawodowej. Profesor Jerzy Modrzyński studiował na Wydziale Leśnym Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu w latach 1965–1970. Swoją pracę doktorską obronił w 1977 r.; stopień naukowy doktora habilitowanego otrzymał w 1990, a tytuł naukowy profesora nauk leśnych w 2001 r. Bezpośrednio po ukończeniu studiów podjął pracę w Katedrze Ogólnej Hodowli Lasu (przemianowanej wkrótce na Zakład Ekologicznych Podstaw Hodowli Lasu) na Wydziale Leśnym Wyższej Szkoły Rolniczej (później Akademii Rolniczej, a obecnie Uniwersytetu Przyrodniczego) w Poznaniu, gdzie pracował do dnia 30 września 2018 r., zajmując kolejno stanowiska: asystenta stażysty, asystenta, starszego asystenta, adiunkta, profesora nadzwyczajnego i profesora zwyczajnego. Kierował Zakładem Ekologicznych Podstaw Hodowli Lasu w Katedrze Hodowli Lasu oraz Katedrze Siedliskoznawstwa i Ekologii Lasu (1996–2013), a także zorganizowaną przez siebie Katedrą Siedliskoznawstwa i Ekologii Lasu (2012–2014).

Dorobek naukowy Profesora przybliżył zebrany prof. dr. hab. Piotr Robakowski, wskazując najpierw na główne kierunki badań jubilata: naturalne odnowienie lasu, ekologiczną adaptację drzew, zamieranie lasów górskich oraz środowiskotwórczą rolę różnych gatunków drzew leśnych. Podejmowanie problemów badawczych leżących na styku różnych dziedzin (hodowla lasu i ekologia, ekologia i genetyka, ekologia i fizjologia) mobilizowało (i nadal mobilizuje) prof. Modrzyńskiego do współpracy ze specjalistami z tych dziedzin w kraju i za granicą. Na jej intensywność wpływ miały niewątpliwie liczne wyjazdy zagraniczne, a wśród nich długoterminowe staże w RFN (1980/1981), USA (1984/1985), Szwecji (1994/1995) i ponownie w USA (2003 i 2004).

Wyniki autorskich i współautorskich prac prof. Modrzyńskiego ukazują się w renomowanych czasopiśmie naukowych. Łącznie dorobek Profesora liczy ponad 150 autorskich lub współautorskich opracowań, z czego 53 to oryginalne prace twórcze, 10 monografie i skrypty, a 25 ma charakter popularnonaukowy. Jego publikacje mają duży zasięg oddziaływania, o czym może świadczyć to, że w literaturze światowej były one dotychczas cytowane co najmniej 1103 razy, a obliczony na ich podstawie indeks H wynosi 12.

Jubilatowi bardzo długo składano życzenia, zarówno te oficjalne, jak i bardziej osobiste. Na zakończenie tej części konferencji Profesor powiedział: „Dziękuję za wszystkie szczerze gesty sympatii, za wszystkie ciepłe słowa. Podchodzę jednak do nich bardzo ostrożnie, bo zdaję sobie sprawę z moich niedostatków. Sam najlepiej wiem, czego się nie podjąłem, chociaż powinienem, a zwłaszcza czego nie udało mi się doko-

Profesorowi Modrzyńskiemu (z lewej) życzenia składa dyrektor Wielkopolskiego Parku Narodowego, mgr. inż. Zbigniew Sołtyśiński

czyć. Jest jeszcze tyle do zrobienia! Oby tylko zdrowia i życia starczyło”.

Po przerwie odbyły się dwie pozostałe sesje, podczas których bardzo ciekawe referaty przedstawili znakomici prelegenci: prof. dr hab. Jacek Oleksyn (Instytutu Dendrologii PAN w Kórniku), prof. dr hab. Bogdan Brzeziecki i dr hab. Marek Sławski (Wydział Leśny w Warszawie), prof. dr hab. Jerzy Szwagrzyk (Wydział Leśny w Krakowie), prof. dr hab. Piotr Robakowski (Wydział Leśny w Poznaniu), prof. dr hab. Kazimierz Rykowski (Instytut Badawczy Leśnictwa), dr inż. Janusz Dawidziuk (Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej) oraz mgr inż. Tomasz Markiewicz (Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Poznaniu).

W końcowej dyskusji głos zabrał m.in. prof. dr hab. Jan Holeksa (Wydział Biologii UAM), który powiedział, że badania i dydaktyka z dziedziny ekologii, prowadzone w leśnych instytutach naukowych i na wiodących wydziałach leśnych, stoją na wysokim poziomie i że sam prowadzi podobne badania. Dodał, że pojęcie ekologii zostało zawłaszczane przez pewne środowiska związane z ochroną przyrody i jest często używane niewłaściwie. Podkreślił, że przeciwstawianie ekologów leśnikom jest nieporozumieniem.

Jubilat, a jednocześnie współgospodarz spotkania, podsumował je następująco: „Jednym z głównych motywów zorganizowania tej konferencji było pokazanie, jak dużo ekologii jest w szeroko rozumianym leśnictwie i że retoryka stawiająca

ekologów i leśników naprzeciwko siebie jest zupełnie pozbawiona sensu. Nawet gdyby ekologów utożsamiać jedynie z ochroną przyrody. Przecież leśnicy od zawsze byli zwolennikami ochrony przyrody (aczkolwiek nie fanatycznej, stawiającej przyrodę ponad racjonalne potrzeby człowieka). A gdy chodzi o właściwą ekologię (zajmującą się strukturą i funkcjonowaniem przyrody), to leśnicy mają ekologiczne myślenie i podejście do lasu niejako we krwi”.

Konferencja pokazała, jak wiele ekologii jest w badaniach, dydaktyce i praktyce leśnej. Oczywiście zawsze może być lepiej i z pewnością bardzo wiele jest tu jeszcze do zrobienia, zwłaszcza gdy chodzi o wdrażanie proekologicznego modelu gospodarstwa leśnego (o czym krytycznie wspominało kilku prelegentów). Dobrze by zatem było, aby w cyklu „Ekologia w leśnictwie” odbyły się kolejne konferencje, wskazujące, jak dalej rozwijać myśl i praktykę ekologizacji leśnictwa oraz jak w tym rozwoju współpracować ze społeczeństwem. Profesor powiedział wprost: „Zachęcałbym kolegów z bratnich wydziałów leśnych, Instytutu Badawczego Leśnictwa czy Instytutu Dendrologii PAN do przejęcia pałeczki. Sam obiecuję, że jeśli zostaną zaproszony do komitetu organizacyjnego następnej konferencji, nie będę się uchylał”.

Konferencję zakończył dziekan Wydziału Leśnego UPP, prof. dr hab. Piotr Łakomy – jej gospodarz, dziękując wszystkim obecnym za aktywny udział i życząc bezpiecznego powrotu do domu ♦ (jm).

Fot. 2 × Władysław Kusiak

Licznie przybyli uczestnicy konferencji

Fundacja Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu

Siedziba: ul. Wojska Polskiego 28, 60-637 Poznań

NIP: 7811874400

Regon: 630287933

KRS: 0000020962

Konto bankowe:

PKO BP II Oddział w Poznaniu: 61 1020 4027 0000 1002 0973 5319

Tel. 061 846 67 52

e-mail: fundacja@up.poznan.pl

Prezes Zarządu: prof. dr hab. Grzegorz Skrzypczak

Ekonomiczne, społeczne i środowiskowe uwarunkowania gospodarki przestrzennej i rozwoju społeczno-gospodarczego

Konferencja naukowa z okazji jubileuszu 10-lecia kierunku gospodarka przestrzenna

W dniach 12–14 września 2018 r. pod patronatem JM Rektora UPP, prof. dr. hab. Jana Pikula, odbyła się piąta ogólnopolska konferencja naukowa „Ekonomiczne, społeczne i środowiskowe uwarunkowania gospodarki przestrzennej i rozwoju społeczno-gospodarczego” w ramach cyklu „Aspekty polityki gospodarczej, społecznej i przestrzennej (w wymiarze krajowym, regionalnym i lokalnym)”. Jej organizatorem był Wydział Inżynierii Środowiska i Gospodarki Przestrzennej UPP przy współpracy Wydziału Ekonomiczno-Społecznego UPP oraz Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego. Konferencja uświetniła obchody jubileuszu dziesięciolecia uruchomienia kierunku studiów gospodarka przestrzenna na Wydziale Inżynierii Środowiska i Gospodarki Przestrzennej, prowadzonego wspólnie z Wydziałem Ekonomiczno-Społecznym UPP. Obrady były okazją do dyskusji nad aktualnymi wyzwaniami i potrzebami kształcenia w tej dziedzinie.

Część inauguracyjną, zorganizowaną w auli Biocentrum, poprowadził dr hab. Jerzy Bykowski, prof. nadzw., dziekan Wydziału Inżynierii Środowiska i Gospodarki Przestrzennej UPP, który powitał przybyłych gości, uczestników i organizatorów, wręczył też podziękowania i listy gratulacyjne osobom zasłużonym dla kierunku gospodarka przestrzenna. Następnie prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą UPP, prof. dr hab. inż. Krzysztof Szoszkiewicz, w imieniu nieobecnego JM Rektora, prof. dr. hab. Jana Pikula, uroczysto otworzył obrady konferencji.

Sesję jubileuszową rozpoczęło wystąpienie dr. hab. inż. Zbigniewa Sroki prezentujące historię kierunku gospodarka przestrzenna. Następnie wygłoszono dwa referaty programowe. Profesor Janina Zbierska, przewodnicząca Komitetu Naukowego Konferencji, przedstawiła referat „Gospodarka przestrzenna a zrównoważony rozwój”, z kolei dr hab. Arkadiusz Sadowski przedstawił „Przestrzenne i ekonomiczne determinanty zróżnicowania spożycia żywności w skali świata”.

Fot. 2 x Rafał Stasiak

Powitanie uczestników konferencji przez dr. hab. Jerzego Bykowskiego, prof. nadzw.; za stołem prezydyjnym od lewej siedzą: prof. dr hab. Władysława Łuczka, prodziekan Wydziału Ekonomiczno-Społecznego UPP; dr hab. Barbara Kryk, prof. nadzw., dyrektor Instytutu Ekonomii US, współorganizator konferencji; prof. dr hab. Janina Zbierska, (UPP), przewodnicząca Komitetu Naukowego konferencji oraz dr hab. Adam Zydroń (UPP), przewodniczący Komitetu Organizacyjnego konferencji

Po przerwie kawowej w sesji plenarnej zaprezentowano pięć referatów poruszających zagadnienia związane z procesami urbanizacyjnymi, rozwojem energetyki, zrównoważoną jakością życia, działaniami wspólnej polityki rolnej oraz budowy i użytkowania zrównoważonych osiedli mieszkaniowych.

Po południu uczestnicy konferencji pojechali do Hotelu Daglezja w Kórniku, gdzie kontynuowano obrady. Ich tematem była rewitalizacja przestrzeni jako determinanta ograniczania wykluczenia gospodarczego i społecznego. Po zakończeniu drugiej sesji plenarnej uczestnicy i zaproszeni goście wzięli udział w uroczystej kolacji. Była to okazja zarówno do podsumowania pierwszego dnia obrad, jak i do zawiązania bliższych relacji między gośćmi z różnych ośrodków akademickich.

Drugi dzień konferencji rozpoczął się od dwóch równoległych sesji referatowych. Pierwsza z nich obejmowała tematykę związaną z ekonomiczno-społecznymi aspektami rozwoju zrównoważonego. Biorący w niej udział wysłuchali ciekawych wystąpień dotyczących m.in. znaczenia *sharingeconomy* dla rozwoju mobilności miejskiej czy ograniczania deficytu zasobów wodnych za pomocą instrumentów ekonomicznych. Drugą sesję, poruszającą kwestie wyceny nieruchomości, poprowadziła mgr Elżbieta Jakóbiec – prezes Stowarzyszenia Rzeczoznawców Majątkowych Województwa Wielkopolskiego. Podczas ostatniej sesji tego dnia wygłoszono referaty na temat ochrony krajobrazu i gospodarowania zasobami naturalnymi. Po zakończeniu obrad uczestnicy wysłuchali wykładu prof. Jacka Kowalskiego „Kórnik – pomnik historii”, który był wstępem do wycieczki po zamku oraz Arboreum w Kórniku.

Obradom trzeciego dnia przewodniczyła dr hab. Barbara Kryk, prof. nadzw. z Uniwersytetu Szczecińskiego. Wygło-

szone tego dnia referaty ujęto w trzech panelach. Pierwszy dotyczył polityki gospodarczej i poruszał przede wszystkim kwestie polityki energetycznej oraz wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich. Autorzy referatów występujący podczas drugiego panelu zajmowali się polityką przestrzenną. Prezentowali wyniki badań dotyczące m.in. procesów urbanizacji obszarów wiejskich czy też prowadzenia polityki lokalnej w kontekście rzeczywistych potrzeb i możliwości rozwoju gmin. Panel wieńczący konferencję dotyczył zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego. Na zakończenie zaprezentowano referat odnoszący się do miejsca, w którym odbywały się obrady konferencji, czyli gminy Kórnik. Autorzy przedstawili opinie mieszkańców na temat wprowadzenia roweru gminnego i przykładowe koncepcje funkcjonowania takiego systemu na jej terenie.

W wydarzeniu udział wzięło 81 uczestników reprezentujących 21 ośrodków akademickich. Wygłoszono 48 referatów i zaprezentowano sześć posterów. Stały się one punktem wyjścia do dyskusji nad wzajemnymi powiązaniem problemów nauk ekonomicznych, przyrodniczych, społecznych, politycznych i technicznych w odniesieniu do gospodarowania przestrzenią. Przewodniczący komitetu organizacyjnego, dr hab. inż. Adam Zydroń, podsumowując konferencję, podziękował licznie przybyłym gościom za owocne obrady. Wyraził również chęć kontynuacji współpracy z Wydziałem Nauk Ekonomicznych i Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego podczas przygotowywania kolejnych konferencji z cyklu „Aspekty polityki gospodarczej, społecznej i przestrzennej”. ♦

*dr hab. inż. Adam Zydroń,
przewodniczący Komitetu Organizacyjnego
oraz mgr inż. Magdalena Antkowiak*

Konferencję otworzył prof. dr hab. inż. Krzysztof Szoszkiewicz, prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą UPP

Ekonomiczne aspekty realizacji ekologicznych, społecznych i gospodarczych funkcji lasu

Sprawozdanie z konferencji w Kołobrzegu

W dniach 10–12 października 2018 r. już po raz ósmy odbyła się ekonomiczno-leśna konferencja naukowa „Ekonomiczne aspekty realizacji ekologicznych, społecznych i gospodarczych funkcji lasu”. Jej organizatorem była Katedra Ekonomiki Leśnictwa UPP oraz Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk. Uczestnicy reprezentowali różne jednostki naukowe: Szkołę Główną Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Instytut Badawczy Leśnictwa, Uniwersytet Rolniczy w Krakowie, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Uniwersytet Szczeciński, Państwową Wyższą Szkołę Zawodową w Koninie, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Politechnikę Rzeszowską, Uniwersytet Łódzki oraz Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu. W obradach uczestniczyli przedstawiciele różnych podmiotów gospodarczych, zainteresowanych uptylizarnym zastosowaniem wyników badań naukowych. W gronie prelegentów znaleźli się m.in.: prof. dr hab. Hubert Szramka; dr hab. Krzysztof Adamowicz, prof. nadzw.; prof. dr hab. Andrzej Nowak; dr hab. Krystyna Kurowska; dr hab. Janusz Kocel, prof. IBL; dr hab. Ewa Śnieżek, prof. nadzw.; dr hab. Lech Płotkowski, prof. nadzw.; dr hab. Magdalena Ziolo, prof. nadzw.; dr hab. Piotr Szczypa i dr hab. Grzegorz Lew, prof. PRz.

Głównym celem konferencji była identyfikacja problemów związanych z rosnącymi oczekiwaniami społeczeństwa na dziedzinie korzystania z dobrodziejstw lasu. Zasady zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego stawiają leśnictwu zadania w realizacji funkcji społecznych, ekologicznych i gospodarczych. Dlatego poznanie istoty racjonalnego gospodarowania lasami, rozumianego jako konsensus między realizacją tych zadań, jest bardzo ważnym elementem współczesnego leśnictwa.

Podczas konferencji poruszono wiele istotnych zagadnień, które dotyczyły m.in. rozpoznania procesów zachodzących między społeczeństwem a zarządzającymi lasami. Wiedza o tych zależnościach może być pomocna np. w ukierunko-

waniu edukacji mającej na celu wzrost świadomości społeczeństwa na temat funkcjonowania gospodarki leśnej. Prelegenci zaprezentowali bardzo ciekawą i aktualną tematykę związaną ze społeczną odpowiedzialnością leśnictwa, która jest ważnym aspektem tworzenia świadomości ekologicznej, rozszerzania wiedzy o lesie oraz pozyskiwania potencjalnych partnerów do współpracy. Być może istnieje potrzeba wprowadzenia metod pomiaru kosztów społecznej odpowiedzialności w działalności administracyjnej Lasów Państwowych. Kolejnym poruszonym tematem była interpretacja i podział kosztów wynagrodzenia pracowników administracyjnych odpowiednio do wykonywanych przez nich zadań (produkcyjnych, zarządczych itp.).

Nie zabrakło prezentacji o funkcji gospodarczej lasu. Pokazano innowacyjną koncepcję nowych etapów użytkowania rębego według dojrzałości drzewostanów jako jednego ze sposobów realizacji wielofunkcyjnej gospodarki leśnej. Przedstawiono również referaty wskazujące na potrzebę rozwijania ekonomicznych wytycznych do nowego planu urządzenia lasu, a także poruszające aspekty ekonomiczne ustanowienia służebności przesyłu w lasach oraz dotyczące możliwości pozyskania biomasy drzewnej do celów energetycznych.

Tegoroczna konferencja pozwoliła na wymianę poglądów między przedstawicielami różnych środowisk. Jednocześnie wskazano na konieczność kontynuowania i rozszerzania badań w kwestii zarządzania wielofunkcyjnym gospodarstwem leśnym, a także na większe wykorzystanie mediów społecznościowych jako kanałów wsparcia w komunikacji ze społeczeństwem.

Mamy nadzieję, że nasza konferencja umożliwiła lepsze poznanie oczekiwań społecznych i problemów występujących w jednostkach nadzorujących lasy, związanych z realizacją wielofunkcyjnej gospodarki leśnej. ♦

dr inż. Jakub Glura

Jedna z prelekcji: prof. dr hab. Piotr Łakomy

Fot. Jakub Glura

Edukacja ekologiczna w rozwoju turystyki na obszarach przyrodniczo cennych

Konferencja naukowa w Jeziorach

W dniach 12–14 listopada 2018 r. odbyła się kolejna konferencja z cyklu „Turystyka wiejska. Nauka – Edukacja – Praktyka”. Tym razem tematyka wydarzenia dotyczyła „Edukacji ekologicznej w rozwoju turystyki na obszarach przyrodniczo cennych”. Konferencję, dofinansowaną ze środków Narodowego Funduszu Gospodarki Wodnej i Ochrony Środowiska, współorganizował Samorząd Województwa Wielkopolskiego.

Spotkanie oficjalnie otworzyli gospodarz Wielkopolskiego Parku Narodowego, dyrektor Zbigniew Sołtysiński; prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą UPP, prof. dr hab. Krzysztof Szoszkiewicz oraz kierownik Katedry Turystyki Wiejskiej, dr hab. Ryszard Steppa. W obradach uczestniczyło łącznie 85 osób z 13 województw, reprezentujących osiem parków narodowych, pięć zespołów parków krajobrazowych, sześć nadleśnictw, 16 uczelni wyższych, jeden ośrodek doradztwa rolniczego, jedno gospodarstwo agroturystyczne oraz trzy podmioty prowadzące własną działalność. Wydarzenia konferencyjne na bieżąco rejestrowało dwoje przedstawicieli mediów. W obradach uczestniczył także gość z Wielkiej Brytanii, profesor Bernard Lane, od lat związany z tematyką rozwoju turystyki zrównoważonej.

Problematyka segmentacji odbiorców, doboru metod i narzędzi, specjalizacji oferty edukacyjnej – były przedmiotem dyskusji zarówno w trakcie obrad, jak i zajęć warsztatowych organizowanych w terenie i w salach dydaktycznych Wielkopolskiego Parku Narodowego oraz Stacji Ekologicznej UAM w Jeziorach. Zgłoszone artykuły, w zależności od tematyki, będą publikowane w następujących czasopiśmie naukowych: „Polish Journal for Sustainable Development”,

„Economic and Regional Studies”, „Edukacja Biologiczna i Środowiskowa”, „Parki Narodowe i Rezerваты Przyrody”, „Journal of Ecotourism” oraz w monografii prezentującej studia przypadków.

Dziękujemy wszystkim uczestnikom za aktywny udział oraz za stworzoną wyjątkową atmosferę, sprzyjającą wymianie wiedzy i doświadczeń! ♦

Sylwia Graja-Zwolińska i Magdalena Maćkowiak

Sesja terenowa w Wielkopolskim Parku Narodowym

Sekrety bloga przyrodniczego w relacji Krzysztofa Koniecznego

Fot. 2 x Sylwia Graja-Zwolińska

UPP partnerem w projekcie „SmartAgriHubs”

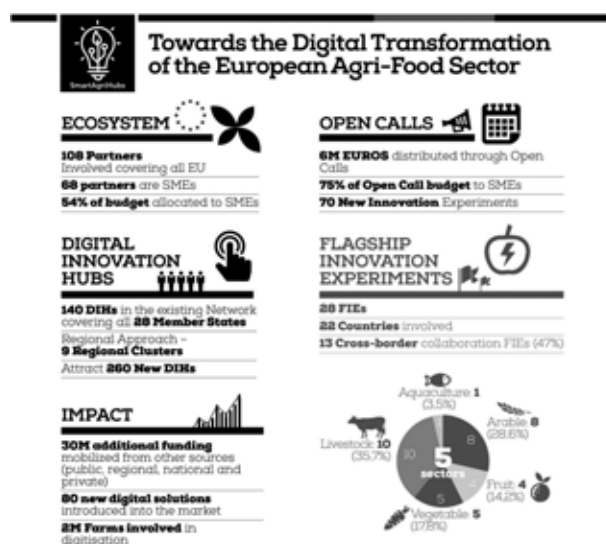
„SmartAgriHubs”, którego partnerem jest Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, ma w swym założeniu przyspieszyć cyfrową transformację europejskiego sektora rolnego i spożywczego. Dzięki budżetowi 20 milionów euro, współfinansowanemu przez Unię Europejską, projekt ma zbudować rozległą ogólnoeuropejską sieć cyfrowych innowacji (*Digital Innovation Hubs*). Realizacja projektu rozpoczęła się 1 listopada 2018 r.

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu jest jednym ze 108 partnerów zaangażowanych w projekt „SmartAgriHubs” i jednocześnie pełni rolę koordynatora jednego z 28 flagowych eksperymentów innowacyjnych. Uczestnikami przedsięwzięcia na UPP są pracownicy Instytutu Inżynierii Biosystemów Wydziału Rolnictwa i Bioinżynierii: dr inż. Tomasz Wojciechowski (koordynator), dr inż. Mirosław Czechowski, dr inż. Natalia Mioduszevska oraz dr inż. Gniewko Niedbała.

„SmartAgriHubs” dąży do stworzenia wzajemnie połączonego ekosystemu, w którym interesariusze współpracują ze sobą na różnych etapach innowacji: od wczesnych badań do zastosowań w gospodarstwach. Oczekuje się, że ponad 4000 gospodarstw w ramach 2000 eksperymentów zostanie zaangażowanych w celu dopasowania procesu cyfryzacji do specyficznych potrzeb rolników. Koordynatorem całego projektu jest Uniwersytet Wageningen, a instytucją finansującą konkurs Komisja Europejska/H2020. Typ grantu: Działania

Innowacyjne – Innovation action (IA) H2020-RUR-2018-1; ICT Innovation for agriculture – Digital Innovation Hubs for Agriculture. ♦

Iwona Cieślak

Fot. archiwum „SmartAgriHubs”

Stulecie akademickich studiów rolniczo-leśnych w Poznaniu

‘Uniwersytet Poznański’ zakwitnie w maju

Kilkaset cebulek specjalnej odmiany tulipana o nazwie ‘Uniwersytet Poznański’ 26 października zasadzono przed Aulą Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza. Kwiaty zakwitną w maju 2019 r. i ubarwią uroczyste obchody stulecia Uniwersytetu Poznańskiego.

Kilkanaście symbolicznych cebulek zasadzili przedstawiciele władz rektorskich czterech uczelni wywodzących się z Uniwersytetu Poznańskiego, czyli Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego, Uniwersytetu Przyrodniczego i Akademii Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego. Część wyhodowanych przez holenderskiego producenta tulipanów w kolorze czerwono-bordowym zakwitnie przed Collegium Minus, a część w Ogrodzie Botanicznym UAM. ♦

Sekcja prasowa UAM

Fot. Agnieszka im. Mickiewicza

Kilkanaście symbolicznych cebulek tulipana zasadzili przedstawiciele władz rektorskich czterech uczelni wywodzących się z Uniwersytetu Poznańskiego

Spotkanie dotyczące nowej ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

Harmonogram wdrażania reformy na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu, zmiany w systemie ewaluacji działalności naukowej i prace nad nowym Statutem UPP to wiodące zagadnienia spotkania zorganizowanego dla pracowników uczelni 13 listopada w sali wykładowej Biocentrum.

Spotkanie rozpoczął prof. dr hab. Jan Pikul, JM Rektor UPP, który szczegółowo omówił kalendarium wdrażania przepisów nowej ustawy o szkolnictwie wyższym na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu oraz działań związanych z wprowadzeniem nowego prawa. Następnie prof. dr hab. Krzysztof Szoszkiewicz, prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą, przedstawił istotne zmiany w dziedzinie oceny działalności naukowej jednostek polegające na tym, że w nowym systemie ewaluacji podlegać będzie działalność naukowa całej

uczelni w poszczególnych dyscyplinach. Zaprezentował również podejście UPP do nowej systematyki dziedzin i dyscyplin, przypominając o konieczności składania przez pracowników oświadczeń o reprezentowanej dyscyplinie. Przewodniczący Komisji Rektorskiej ds. przygotowania projektu Statutu Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, prof. dr hab. Grzegorz Skrzypczak, w swym wystąpieniu przedstawił informacje dotyczące prac komisji i podzespołów, które utworzono w celu opracowania projektu nowego statutu.

Na zakończenie uczestnicy mieli okazję do zadawania pytań, wyrażania własnych opinii i uwag oraz podejmowania dyskusji. ♦

Iwona Cieślík

Spotkanie cieszyło się dużym zainteresowaniem pracowników naszej uczelni

Władze UPP z JM Rektorem, prof. dr. hab. Janem Pikulem (przy mikrofonie), podczas spotkania zorganizowanego dla pracowników uczelni 13 listopada w sali wykładowej Biocentrum

Ja – przedsiębiorca

Warsztaty przedsiębiorczości dla studentów

To już druga edycja warsztatów z przedsiębiorczości dla studentów wielkopolskich uczelni publicznych. Spotkania na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu są organizowane przez Biuro Karier UPP we współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego. Skierowane są do studentów, którzy pragną zdobyć umiejętność prowadzenia własnej firmy.

Projekt „Ja – przedsiębiorca” obejmuje cykl trzech spotkań, trwających łącznie pięć godzin w trybie trydziennym, poświęconych tematyce przedsiębiorczości i budowania postaw przedsiębiorczych wśród studentów. Pierwszy z warsztatów odbył się 29 listopada, kolejne 6 i 13 grudnia. Ich tematyka to:

- Ja – przedsiębiorca. Mam pomysł i chcę założyć własną firmę
- Klient – diagnoza potrzeb, badanie rynku, pozyskanie klienta
- Produkt/usługa – unikatowość, budowa marki, odpowiedź na potrzeby rynku
- Niestandardowe sposoby na sfinansowanie pomysłów biznesowych.

Spotkania prowadził Filip Duszczyk, prezes i współzałożyciel InStream group, w skład których wchodzi takie mar-

ki, jak Growthlab.pl oraz InStream.io, pasjonat sprzedaży, przedsiębiorca i entuzjasta nowych technologii. W 2018 r. został uznany za nr 16 na liście TOP 50 najbardziej kreatywnych w biznesie według magazynu Brief.pl, a jego firma za jedną z najbardziej innowacyjnych młodych firm w kraju. Poza biznesem często udziela się w roli mentora i konsultanta biznesowego. ♦

Iwona Cieślak

Pierwszy dzień zajęć (warsztatów) z cyklu „Ja – przedsiębiorca”

Fot. Iwona Cieślak

Inauguracja Uniwersytetu Młodych Przyrodników

Dwudziestego października na Wydziale Leśnym UPP odbył się pierwszy wykład w ramach projektu dofinansowanego przez Fundusze Europejskie „Przyroda od a do z. Pozaszkolne zajęcia edukacyjne w ramach Uniwersytetu Młodych Przyrodników”. Inauguracyjny wykład „O koniecz-

ności użytkowania przyrody” wygłosił prof. dr hab. Dariusz J. Gwiazdowicz, który jest inicjatorem i pomysłodawcą cyklu „Proekologiczne użytkowanie przyrody”, w ramach którego co miesiąc będą się odbywały zajęcia dla uczniów klas szóstych i siódmych szkół podstawowych. W zajęciach uczestniczyli nauczyciele i blisko sześćdziesięciu uczniów ze szkół: im. Leśników Polskich w Gębicach, nr 66 w Poznaniu, Zespołu Szkół Urszulańskich w Poznaniu i Zespołu Szkolno-Przedшкоlnego nr 3 w Poznaniu.

Profesor Gwiazdowicz poruszył wiele bardzo interesujących kwestii związanych z racjonalnym wykorzystaniem zasobów przyrody, a jako że zajęcia miały charakter akademicki, pozostawił uczniom do przemyślenia i opracowania wybrany temat związany z użytkowaniem przyrody. Wykład zyskał bardzo pozytywny odbiór i zakończył się gromkimi brawami. Spotkanie uświetnił występ Zespołu Trębaczy Myśliwskich „Venator”. ♦

mgr inż. Marlena K. Baranowska-Wasilewska

Fot. archiwum UMP

Uczestnicy inauguracyjnego wykładu Uniwersytetu Młodych Przyrodników wraz z prof. dr. hab. Dariuszem J. Gwiazdowiczem

Dziesiąta edycja Nocy Naukowców za nami

W piątek, 28 września 2018 r., tuż przed inauguracją obchodów 100-lecia Akademickich Studiów Rolniczo-Leśnych, odbyła się dziesiąta edycja Nocy Naukowców (projekt "UNIGHTED" UNITED EUROPE – UNITED SCIENCE – UNITED CULTURE – UNITED NIGHT", realizowanego w ramach konkursu H2020-MSCA-NIGHT-2016 w Programie Ramowym UE HORIZON 2020). W tegorocznej edycji na terenie UPP zrealizowano prawie 200 imprez – warsztatów, pokazów, wykładów, stoisk interaktywnych, quizów, degustacji, które odbyły się w 15 budynkach na terenie kampusu. Najwięcej wydarzeń tradycyjnie miało miejsce w budynku Collegium Maximum przy ul. Wojska Polskiego 28, budynku Nauk o Żywności i Żywieniu przy ul. Wojska Polskiego 31/33 oraz w Kolegium Cieszkowskich przy ul. Wojska Polskiego 71. Dzięki aktywnemu zaangażowaniu około 400 naukowców, pracowników, doktorantów i studentów umożliwiliśmy bezpośredni kontakt z kadrą, a także zaprowadziliśmy młodych ludzi do sal wykładowych, laboratoriów i pracowni, w których być może będą w przyszłości odbywać zajęcia jako studenci.

W tym roku dużym zainteresowaniem cieszyły się imprezy zorganizowane przez naukowców oraz studentów Wydziału Rolnictwa i Bioinżynierii. W nowoczesnym Biocentrum uczestnicy dowiedzieli się m.in., dlaczego roślina roślinie jest nierówna, które z nich żywią świat i jak rozpoznać, że któraś się stresuje. Na terenie Instytutu Inżynierii Biosystemów podziw i zainteresowanie wzbudził symulator kombajnu zbożowego, działanie nawigacji GNSS w ciągniku i jego prowadzenie oraz funkcjonowanie największego w Polsce laboratorium biogazowego. Jak zwykle nie zawiedli młodzi naukowcy z Koła Naukowego Biotechnologów „Operon”, którzy zorganizowali osiem stoisk interaktywnych. Ciekawostką w tym roku były pokazy z suchym lodem, uczestnicy mogli także zobaczyć i usłyszeć... ducha UPP.

Po raz kolejny uczelnie reprezentowali naukowcy z Katedry Fizyki i Biofizyki, przeprowadzając ciekawe warsztaty z nanotechnologii. Wisienką na torcie była prezentacja doktorantów z Chin, którzy w rodzimym języku, tłumaczonym na angielski, zaprezentowali ekskluzywne produkty chińskie.

Uczestnicy wydarzenia dopisali: odwiedziło nas kilka tysięcy osób i każdy znalazł dla siebie coś interesującego. Można było m.in. zobaczyć eksperymenty fizyczne z wodą, poznać historię, zalety i wady sera, posmakować chronionych produktów żywnościowych, zapoznać się z właściwościami i sposobami wykorzystania ciekłego azotu, dowiedzieć się, gdzie raki zimują, poprawić kondycję fizyczną, przygotować tradycyjne i regionalne potrawy, a nawet przenieść się na chwilę na naukowy piknik nad rzeką. Miłośnicy zwierząt spotkali się z licznymi okazami skrzydlatych przyjaciół, również z ich zdjęciami, dzięki którym dowiedzieli się czegoś więcej na temat ich cech charakterystycznych. Młodzi naukowcy nauczyli zwiedzających rozpoznawać ptaki nie tylko po ich wyglądzie, ale także po wydawanych odgłosach. Uczestnicy wzięli również udział w warsztatach z robienia chrupiek. Kulinarynych wydarzeń było więcej. Można się było dowiedzieć, dlaczego w serze są dziury, jak powstaje ser smażony oraz w jaki sposób zrobić lody z wykorzystaniem ciekłego azotu. Miłośnicy minigrodów wykonali kokedamę, czyli wiszący ogród. Jest to japońska sztuka tworzenia kul otoczonych mchem, w których żyje roślina. Ta sztuka botaniczna powstała w epoce Edo (XVIII w.).

Podczas Nocy Naukowców 2018 czynny udział wzięło 46 jednostek z ośmiu wydziałów oraz jednostki ogólnowyzdza-

łowe, studenci z kół naukowych UPP, doktoranci z Chin i pracownicy Palmiarni Poznańskiej. W imieniu własnym i władz uczelni składam najserdeczniejsze podziękowania wszystkim aktywnie biorącym udział w organizowaniu dziesiątej edycji Nocy Naukowców na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu, zapraszam również do współpracy w przyszłym roku. ♦

*dr inż. Urszula Mojsiej,
koordynator projektu Nocy Naukowców na UPP*

Udział jednostek Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu w Nocy Naukowców 2018 r.

Wydziały/Jednostki Ogólnouczelniane/Koła Naukowe	Liczba	Liczba imprez	Liczba cykli
Rolnictwa i Bioinżynierii	6	19	40
Instytut Inżynierii Biosystemów		5	26
Katedra Agronomii		2	5
Katedra Genetyki i Hodowli Roślin		1	3
Katedra Mikrobiologii Ogólnej i Środowiskowej		1	3
Katedra Gleboznawstwa i Ochrony Gruntów		1	2
Koło Naukowe Biotechnologów „OPERON”		9	7
Leśny	7	12	23
Katedra Urządzania Lasu, Sekcja Biometryczna Koła Leśników UPP		2	4
Katedra Hodowli Lasu, Katedra Fitopatologii Leśnej		1	3
Katedra Entomologii Leśnej		2	2
Katedra Łowiectwa i Ochrony Lasu		2	4
Sekcja Mykologiczna i Entobotaniczna Koła Leśników		1	3
Sekcja Edukacji Przyrodniczo-Leśnej, Sekcja Ornitologiczna		2	4
Sekcja Edukacji Przyrodniczo-Leśnej		2	3
Technologii Drewna	3	3	7
Katedra Chemii		1	2
Katedra Meblarstwa		1	2
Katedra Nauki o Drewnie		1	3
Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach	5	5	12
Instytut Zoologii		2	7
Katedra Turystyki Wiejskiej		1	3
Katedra Genetyki i Podstaw Hodowli Zwierząt		1	1
Koło Naukowe Zootechników i Biologów, Sekcja Żywienia Zwierząt Monogastrycznych i Amatorskich, Koło Naukowe WMWZ- Sekcja Ichtiologiczna		1	1

Wydziały/Jednostki Ogólnouczelniane/Koła Naukowe	Liczba	Liczba impresz	Liczba cykli
Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu	6	7	11
Katedra Terenów Zieleni i Architektury Krajobrazu		1	1
Katedra Botaniki		2	2
Katedra Roślin Ozdobnych		1	1
Katedra Fitopatologii i Nasiennictwa		1	2
Katedra Żywności Roślin		1	2
Katedra Fizjologii Roślin		1	3
Nauk o Żywności i Żywieniu	8	14	28
Instytut Żywności Człowieka i Dietetyki, Koło Naukowe Dietetyków		1	2
Instytut Technologii Żywności Pochodzenia Roślinnego		2	6
Katedra Technologii Mięsa		1	3
Katedra Fizyki i Biofizyki		1	3
Katedra Technologii Gastronomicznej i Żywności Funkcjonalnej		2	3
Katedra Jakości Produktów Mleczarskich		5	5
Katedra Biochemii i Analizy Żywności		1	3

Wydziały/Jednostki Ogólnouczelniane/Koła Naukowe	Liczba	Liczba impresz	Liczba cykli
Katedra Biotechnologii i Mikrobiologii Żywności		1	3
Inżynierii Środowiska i Gospodarki Przestrzennej	5	8	21
Instytut Melioracji, Kształtowania Środowiska i Geodezji		2	6
Katedra Inżynierii Wodnej i Sanitarnej		3	10
Katedra Ekologii i Ochrony Środowiska		1	1
Katedra Meteorologii		1	3
Koło Naukowe Gospodarki Przestrzennej		1	1
Ekonomiczno-Społeczny	2	5	9
Katedra Ekonomii		2	5
Katedra Ekonomii i Polityki Gospodarczej w Agrobiznesie		3	4
Studium Języków Obcych	5	1	1
Centrum Kultury Fizycznej		1	1
Zespół Pieśni i Tańca „Łany”		1	1
Palmiarnia Poznańska		1	2
Studenci z Chin		1	1
Ogółem wszystkie jednostki	47	78	164

Opracowanie: Urszula Mojsiej

Fot. archiwum Dział Marketingu i Komunikacji

Noc Naukowców na UPP cieszy się zawsze dużą popularnością

Dziesiąta edycja Nocy Naukowców 2018

Dziesiąta edycja Noc

cy Naukowców 2018

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu na Narodowej Wystawie Rolniczej

Na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich odbyło się wielkie święto polskiego rolnictwa. Zorganizowana w ramach obchodów stulecia odzyskania przez Polskę niepodległości Narodowa Wystawa Rolnicza trwała od 30 listopada do 2 grudnia 2018 r. Wśród wystawców nie mogło zabraknąć Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

Przedsięwzięcie miało ukazywać postęp i przemiany, jakie dokonały się na polskiej wsi w trakcie ostatnich stu lat. W uroczystości otwarcia Wystawy udział wzięli Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Duda, który podkreślił rolę mieszkańców wsi w rozwoju Polski. Na MTP oprócz tradycji i dziedzictwa kulturowego prezentowano również najnowocześniejsze osiągnięcia polskiego rolnictwa.

Stoisko Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu zorganizował Dział Marketingu i Komunikacji we współpracy z zakładami doświadczalnymi oraz wydziałami UPP. Wśród atrakcji znalazły się: DietPoint – warsztaty, pokazy, porady, degustacje przygotowane przez Koło Naukowe Dietetyków Wydziału Nauk o Żywności i Żywieniu; warsztaty i pokazy dla dzieci „Las bliżej nas” prowadzone przez Sekcję Biometryczną Koła Leśników Wydziału Leśnego oraz pokazy florystyczne, porady sadownicze, aranżacje i urządzenie ogrodów, a także retro warzywa zaprezentowane przez Katedry: Terenów Zieleni i Architektury Krajobrazu, Warzywnictwa, Roślin Ozdobnych oraz Dendrologii, Sadownictwa i Szkółkarstwa Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu. Na stoisku można było obejrzeć fragment wystawy jubileuszowej „100 lat (1919–2019) Wydziału Rolnictwa i Bioinżynierii”.

W wydarzeniu wzięło udział ponad 200 wystawców. Podczas wystawy odbył się również IV Kongres Polskiego Rolnictwa, gdzie dyskutowano o kierunkach dalszego rozwoju polskiej wsi. ♦

Iwona Cieślik

Fot. Włodzimierz Buczyński

Na Wystawę przybyli goście z całej Polski; na zdjęciu przedstawiciele zaprzyjaźnionego z naszą redakcją Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Augusta Cieszkowskiego w Siennicy Różanej (woj. lubelskie): jak widać, prezentują nie tylko swoją miejscową prasę, lecz również „Więści Akademickie” – to bardzo miłe, dziękujemy!

Fot. 3 x Agnieszka Domaszewicz i Filip Przyłucki

Stoisko UPP odwiedził także Prezydent RP Andrzej Duda (stoi w środku) oraz minister rolnictwa i rozwoju wsi Jan K. Ardanowski (pierwszy z prawej); na zdjęciu widoczni są również (od lewej): dziekan Wydziału Ekonomiczno-Społecznego UPP, prof. dr hab. Walenty Poczta, kierownik Działu Marketingu i Komunikacji, dr inż. Grażyna Adamczyk i dr inż. Urszula Mojsiej

Doktor hab. Agnieszka Krzymińska i dr inż. Piotr Czuchaj z Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu UPP podczas pokazu florystycznego

Nasze stoisko przyciągnęło uwagę nawet najmłodszych zwiedzających

Diamentowe granty dla studentów UPP

Osiemdziesięciu przedstawiciele młodego pokolenia badaczy 7 listopada z rąk premiera Jarosława Gowina otrzymało nagrody siódmej edycji konkursu w ramach programu „Diamentowy grant”. Wśród laureatów jest trzech studentów Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu:

- Paulina Anna Korpys (Wydział Nauk o Żywności i Żywieniu): intensyfikacja produkcji heterologicznych białek w komórkach niekonwencjonalnych drożdży *Yarrowia lipolytica* poprzez zastosowanie inżynierii molekularnych mechanizmów dojrzewania i sekrecji polipeptydów.
- Monika Anna Kubiak (Wydział Nauk o Żywności i Żywieniu): manipulacje komórkową odpowiedzią na stres jako strategia zwiększająca nadprodukcję heterologicznych białek w rekombinowanych komórkach drożdży niekonwencjonalnych *Yarrowia lipolytica*.
- Michał Brzoski (Wydział Rolnictwa i Bioinżynierii): wpływ czynników procesowych na efektywność produkcji biogazu z odpadów komunalnych z zastosowaniem sztucznych sieci neuronowych.

W tym roku przyznano ponad 16 mln zł na finansowanie projektów wybitnie uzdolnionych studentów studiów jednolitych magisterskich lub absolwentów studiów pierwszego stopnia, prowadzących badania naukowe na wysokim poziomie i mających wyróżniający się dorobek naukowy. „Dziś nagrażamy wybitne talenty badawcze i tym samym jesteśmy świadkami narodzin elity naukowej. Cieszę się, że dołączyli dziś Państwo do licznej już grupy prawdziwych naukowych diamentów. Jestem z Was dumny i serdecznie gratuluję tego prestiżowego wyróżnienia” – mówił minister Jarosław Gowin, wręczając statuetki młodym naukowcom.

Laureaci zostali wyłonieni spośród 214 wnioskodawców w dwustopniowym postępowaniu konkursowym. Otrzymują nawet do 220 tys. zł na realizację swoich pierwszych samodzielnych projektów badawczych, trwających od 12 do 48 miesięcy. W trakcie realizacji projektu będą mogli pobrać wynagrodzenie w wysokości do 2500 zł miesięcznie. ♦

Iwona Cieślik

Kamil Adamski laureatem konkursu o nagrodę imienia doktora Józefa Grodeckiego

Kamil Adamski, tegoroczny magistrant Wydziału Leśnego Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, został laureatem pierwszej edycji ogólnopolskiego konkursu o nagrodę imienia doktora Józefa Grodeckiego za najlepszą pracę dyplomową z dziedziny techniki leśnej, zorganizowanego przez Katedrę Techniki Leśnej Wydziału Leśnego Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Tytuł nagrodzonej pracy: „Analiza pola widzenia operatora harwestera”. Zwycięzca konkursu otrzymał nagrodę pieniężną w wysokości 2000 zł ufundowaną przez: Forest Consulting Center i Stowarzyszenie Przedsiębiorców Leśnych im. Mieczysława Wierzbickiego.

Na konkurs wpłynęły prace z trzech uczelni: Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie oraz Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Do oceny prac została powołana komisja oceniająca w składzie: przewodniczący: prof. dr hab. Roman Gornowicz (Katedra Techniki Leśnej WL UPP); członkowie: dr hab. Krzysztof Jabłoński (UPP), mgr inż. Wiesław Krzewina (dyrektor Centrum Informacyjnego Lasów Państwowych), dr hab. Tadeusz Moskalik, prof. nadzw. (SGGW), dr hab. Włodzimierz Stempki (UPP) i dr hab. inż. Grzegorz Szewczyk (UR w Krakowie). Sekretarzem została Jolanta Węgiel (UPP).

Laureata wyłoniono w wyniku głosowania komisji. Serdecznie gratulujemy Kamilowi Adamskiemu, a wszystkim

absolwentów 2019 r. już dziś zapraszamy do udziału w drugiej edycji konkursu. ♦

Jolanta Węgiel

Fot. archiwum Kapituły Konkursu

Kamil Adamski, tegoroczny magistrant Wydziału Leśnego Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, laureatem pierwszej edycji ogólnopolskiego konkursu o nagrodę imienia doktora Józefa Grodeckiego za najlepszą pracę dyplomową z dziedziny techniki leśnej

Sukcesy naszych studentów

Studentka UPP laureatką konkursu „Diament meblarstwa” 2019

Znamy zwycięzców 13 edycji konkursu „Diament meblarstwa”: wśród laureatów znalazła się Zuzanna Kłerek, studentka projektowania mebli na Wydziale Technologii Drewna Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu wraz z firmą Idźczak Meble. Wielofunkcyjny mebel do spania, przechowywania i pracy pod nazwą handlową SMART to przedmiot pracy dyplomowej Zuzanny Kłerek, który został poddany procesowi komercjalizacji przeprowadzonej przez zespół Centrum Innowacji i Transferu Technologii UPP. Nabywcą licencji na technologię, w której skład wchodzi nagrodzony wzór przemysłowy, została firma Idźczak Meble.

Konkurs „Diament meblarstwa” jest organizowany od 2006 r. Ma na celu wyłonienie w branży meblarskiej i wyposażenia wnętrz najlepszych produktów pod względem wzornictwa, technologii, innowacyjności oraz funkcjonalności.

W tegorocznej edycji blisko 90 podmiotów zgłosiło prawie 130 produktów. Wyboru zwycięzców dokonało specjalnie powołane jury, które aktualnie liczy około 100 osób, a w jego skład wchodzi architekci, projektanci wnętrz, designerzy, blogerzy, przedstawiciele mediów i organizacji, naukowcy i eksperci z branży meblarskiej, przedstawiciele handlu, technolodzy produkcji, przedstawiciele hurtowni oraz firm patentowych i atestowych. Kapituła brała pod uwagę wzornictwo i zgodność z aktualnymi trendami, innowacyjność i zaawansowanie technologiczne, funkcjonalność i ergonomię, a także ogólną prezentację zgłoszonych produktów. Organizatorami konkursu są Wydawnictwo meble.pl sp. z o.o. oraz Meble.pl SA. ♦

Iwona Cieślík

Fot. archiwum Iwony Cieślík

Różne warianty rozłożenia...

... i wykorzystania „diamentowego” mebla

Sukcesy naszych stażystów

Stażysta Wydziału Leśnego UPP laureatem nagrody „Student roku” Programu Erasmus+

Dragos Burghilea z Wydziału Leśnego Uniwersytetu Transylwańskiego w Braszowie (Rumunia) spędził lato na stażu studenckim Erasmus+ na naszym Wydziale. Przez dwa miesiące pod okiem opiekunów, dr inż. Anny Wierzbickiej i dr inż. Grzegorza Rączki, pracował w Zakładach Doświadczalnych Wydziału Leśnego UPP, Parkach Narodowych: Drawieńskim i Gór Stołowych oraz Biurze Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej w Brzegu. Jego poświęcenie dla pracy leśnika i ciekawość świata zostały uhonorowane trzecią nagrodą w konkursie „Pameras prize – Erasmus student of the year”. Jeśli chcielibyście przeżyć podobną przygodę, to Erasmus+ jest dostępny dla wszystkich studentów naszej uczelni. Czekam na Was nie tylko Rumunia. ♦

dr inż. Anna Wierzbicka

Fot. archiwum WL UPP

Dragos Burghilea z Wydziału Leśnego Uniwersytetu Transylwańskiego w Braszowie, stażysta WL UPP, podczas pracy w terenie

Więści z zakładów doświadczalnych

Certyfikat jakości dla owoców z Przybrody

Rolniczo-Sadownicze Gospodarstwo Doświadczalne Przybroda, podobnie jak w latach ubiegłych, mimo bardzo trudnego oraz suchego sezonu uzyskało certyfikat integrowanej produkcji z tegorocznych zbiorów jabłek. Jest to potwierdzenie wysokiej jakości owoców produkowanych w tułej sadzie. Całą procedurę certyfikacji przeprowadza i kontroluje niezależna firma SGS Polska Sp. z o.o. Dokument potwierdza, że jabłka z Przybrody zostały wyprodukowane zgodnie z wymaganiami integrowanej produkcji roślin. Wszystkie zabiegi przeprowadzone w sadzie zostały wykonane preparatami zarejestrowanymi w tej uprawie, w odpowiednim terminie oraz w zalecanej dawce. W dalszym ciągu z tych samych smacznych i zdrowych, certyfikowanych owoców w R-SGD Przybroda jest tłoczony wyjątkowy w smaku, naturalnie mętny stu procentowy sok jabłkowy. ♦

*Filip Mazur,
dyrektor R-SGD Przybroda*

Skam: R-SGD Przybroda

Certyfikat jakości dla owoców z Przybrody

Konferencja „Ekonomia i jakość – studium RGD Brody UP Poznań”

W dniu 7 listopada 2018 r., na terenie Rolniczego Gospodarstwa Doświadczalnego Brody odbyła się konferencja „Ekonomia i jakość – studium RGD Brody UP Poznań”. Zorganizowały ją Stowarzyszenie Ekosystem – Dziedzictwo Natury oraz Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu. Wydarzenie wykraczało poza ramy typowej konferencji, ponieważ stanowiło połączenie dwóch form szkoleniowych: wykładów oraz wizyty studyjnej.

Celem konferencji było upowszechnienie wiedzy na temat biologizacji rolnictwa oraz prezentacja praktycznych doświadczeń i rozwiązań wypracowanych w RGD Brody przez ostatnich 30 lat. Zamiarem organizatorów było także ukazanie – w przededniu setnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości oraz na progu setnej rocznicy istnienia studiów rolniczo-leśnych w Poznaniu – w jaki sposób ze wspólnych tradycji wyrasta nowoczesność, która dzięki technologiom respektującym zasady zrównoważonego rozwoju przyczynia się do budowania przyszłości na miarę wielkiej historii kraju i uczelni.

Konferencja była głosem w debacie o potrzebie zmiany kierunku rozwoju polskiego rolnictwa. Uczestnicy zostali wyposażeni nie tylko w wiedzę teoretyczną, ale przede wszystkim w rozwiązania technologiczne, które łączą w jeden proces gospodarczy optymalizację zysku i ochronę środowiska. Rolnicy obecni na konferencji mogli przekonać się, jak gospodarstwo korzystające z wyników doświadczeń w sposób holistyczny (w tym z unikalnego doświadczenia trwającego już ponad 60 lat) radzi sobie w skrajnie trudnej sytuacji, jak kłęska suszy w tym roku.

W pierwszej części wystąpili prelegenci reprezentujący bardzo różne doświadczenia teoretyczne i praktyczne: Stani-

śław Kolbusz – prezes Stowarzyszenia Ekosystem – Dziedzictwo Natury, mgr inż. Edward Warych – dyrektor RGD Brody, Wojciech Sowiński – licencjonowany doradca z Centrum Mikroorganizmów w Jasione koło Rzeszowa, Nikodem Woźny – student, Marek Grądzki – właściciel firmy SERY GRĄDZKIE, dr hab. inż. Justyna Starzyk – mikrobiolog, dr Piotr Warych – fitozof i prof. dr hab. Zenon Woźnica – herbolog. Po części konferencyjnej wszyscy uczestnicy spotkania udali się na wyjazd studyjny do RGD Brody. ♦

mgr inż. Edward Warych

Fot. 2 x Milena Baranek

Wyjazd studyjny do Rolniczego Gospodarstwa Doświadczalnego Brody

Sesja wykładowa w pałacu Brody

Wielkopolskie zawody spinningowe na Jeziorze Gorzyńskim

W sobotę 6 października na Jeziorze Gorzyńskim już po raz siódmy odbyły się zawody wędkarskie zorganizowane przez Zakład Doświadczalny Technologii Produkcji Pasz i Akwakultury w Muchocinie. Tym razem do rywalizacji zaproszono miłośników wędkarstwa nie tylko z okolic Międzyzacho-
du, ale również z innych miejsc naszego regionu. Patronat honorowy nad zawodami objął Marszałek Województwa Wielkopolskiego Marek Woźniak, swój akces zgłosił też Waldy Dzikowski, poseł na Sejm RP, który jest aktywnym wędkarzem na łowiskach ziemi międzychodzkiej. W organizację zawodów zaangażowało się miejscowe Stowarzyszenie „Gorzyń 600”, reprezentowane przez prezesa Jarosława Grzelachowskiego.

W tym roku zawody przyciągnęły rekordową liczbę uczestników: wzięło w nich udział 100 osób z województw wielkopolskiego i lubuskiego. Nie zmieniła się formuła: łowiono metodą spinningową z łodzi, w parach do jednej siatki. Połowy ryb zaczęły się o godzinie 8.30, a zmagania zawodników przy pięknej słonecznej aurze trwały do godziny 13.00. Siedemnaście par zgłosiło się do wagi z rybami, wśród których dominowały okonie oraz sześć szczupaków. Po zakończeniu zmagania na uczestników czekał ciepły posiłek, przy którym można było wymienić wędkarskie doświadczenia oraz wrażenia z połowu. W tym czasie Jarosław Grzelachowski przedstawił pokrótce historię rybakówki nad Jeziorem Gorzyńskim, która dzięki wspólnym staraniom Stowarzyszenia „Gorzyń 600” oraz ZDTPPiA w Muchocinie, po wyremontowaniu i urzędzeniu, od kilku lat jest miejscem spotkań dla wędkarzy, służy również lokalnej społeczności.

Po zakończeniu posiłku nastąpiło oficjalne ogłoszenie wyników oraz wręczenie nagród. Zwycięzcami Wielkopolskich Zawodów Spinningowych w 2018 r. zostali Wojciech Kozłowski i Tomasz Żarski (5660 pkt.), otrzymując puchary Marszałka Województwa Wielkopolskiego Marka Woźniaka. Puchary dyrektora ZDTPPiA w Muchocinie, dr. hab. Jana Mazurkiewicza, za drugie miejsce odebrali Aleksander Tomaszewski i Dawid Nowak (2150 pkt.). Na trzecim miejscu uplasowali się Paweł Przewoźny i Krzysztof Fincer (2140 pkt.), którym puchary Stowarzyszenia „Gorzyń 600” przekazał prezes Jarosław Grzelachowski. Puchar za największego okonia zawodów (725 g),

którego złowił Tomasz Żarski, wręczył osobiście fundator – Waldy Dzikowski.

Na zakończenie zawodów wśród uczestników tradycyjnie rozlosowano trzy zezwolenia na wędkowanie na jeziorach użytkowanych przez ZDTPPiA w Muchocinie w następnym sezonie. Ustalono, że Wielkopolskie Zawody Spinningowe na Jeziorze Gorzyńskim będą się odbywać w pierwszą sobotę października, zatem zapraszamy wędkarzy do Gorzyna 5 października 2019 r. ♦

*mgr inż. Krzysztof Florczyk,
ichtiolog ZDTPPiA w Muchocinie*

Fot. 3 x Krzysztof Florczyk

Nie zmieniła się formuła zawodów: łowiono metodą spinningową z łodzi, w parach do jednej siatki

Jeden z uczestników prezentuje szczupaka złowionego w Jeziorze Gorzyńskim

Uczestnicy wielkopolskich zawodów spinningowych w 2018 r.

Profesor dr hab. Zenon Schneider (1934–2018)

W dniu 26 listopada 2018 r. w Poznaniu zmarł prof. dr hab. Zenon Schneider, wieloletni pracownik Katedry Biochemii i Biotechnologii naszej uczelni, a mój bezpośredni opiekun naukowy w latach 1972–1975.

Urodził się 10 maja 1934 r. w Dolinie niedaleko Lwowa. Szkołę podstawową ukończył w Kargowej, a liceum ogólnokształcące w 1953 r. w Wolsztynie. Następnie studiował chemię i przez dwa lata fizykę na Wydziale Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Osiemnastego maja 1958 r. uzyskał dyplom magistra chemii z wynikiem bardzo dobrym. W latach 1958–1959 pracował w Biurze Zbytu Sprzętu Pomiarowo-Kontrolnego, a w latach 1959–1960 jako technolog w poznańskich Zakładach Naprawczych Taboru Kolejowego. W latach 1960–1964 uczył chemii i fizyki w I Liceum Ogólnokształcącym im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu.

Z naszą uczelnią był związany od 1 lipca 1964 r., kiedy podjął studia doktoranckie w Wyższej Szkole Rolniczej. Pracę doktorską realizował z dużym zaangażowaniem pod opieką prof. dr. hab. Jerzego Pawelkiewicza. Efektem tego było uzyskanie już po dwóch latach stopnia naukowego doktora nauk rolniczych. Tematem pracy była „Charakterystyka dehydratazy glicerolowej z *Aerobacter aerogenes*”. Enzym ten ma w swym składzie koenzym B₁₂, a prekursor tego koenzymu, czyli wita-

mina B₁₂, był głównym obiektem badań prowadzonych wówczas w Katedrze. Od 1 lipca 1966 r. dr Zenon Schneider podjął pracę na uczelni na stanowisku adiunkta. Jeszcze kilka lat po doktoracie praca badawcza dr Schneidera skupiała się na biochemii witaminy B₁₂. Badania prowadził w Polsce i w USA. Na uniwersytetach w Oklahoma City i w Chicago odbywał ponaddwupółletni staż podoktorski. Trwale w literaturze światowej zapisał się jako współautor dwóch publikacji, w których scharakteryzował wspomnianą dehydratazę glicerolowi; artykuły opublikowano w 1966 r. w „Acta Biochimica Polonica” [1] oraz w 1970 r. w „Journal of Biological Chemistry” [3] i zostały odnotowane w źródłowym wydawnictwie pt. *Enzyme Nomenclature* wydanym przez Komisję Enzymatyczną Międzynarodowej Unii Biochemii i Biologii Molekularnej. W dorobku Profesora Schneidera znajduje się jeszcze jedna praca opublikowana w 1981 r. w „Archives of Biochemistry and Biophysics” [4], w której znalazły się wyniki jego eksperymentów prowadzonych w USA. Na podstawie wymienionego dorobku w 1973 r. uzyskał stopień doktora habilitowanego.

Po powrocie z USA na początku lat siedemdziesiątych dr Schneider włączył się w nowy dla Katedry nurt badawczy, związany z przekazywaniem informacji genetycznej i biosyntezą białka. Jesienią 1972 r., będąc oddelegowanym z mojego pierwszego miejsca pracy, Zakładu Genetyki Roślin PAN w Poznaniu, przyszedłem do laboratorium dr. Schneidera, aby wykonać pracę doktorską. Zajęliśmy się początkowo polimerazą RNA izolowaną z chloroplastów liści jęczmienia. W toku badań podjęliśmy jednak próbę oczyszczenia innej, a wówczas nowo odkrytej polimerazy poliA. Metoda zastosowana przez nas (użycie ATP wyznakowanego we wszystkich atomach węgłem ¹⁴C i wyłapywanie domniemanych produktów katalizowanej reakcji na filtrach z azotanu celulozy) dawała błędne wyniki, na filtrach tych bowiem nie adsorbował się oczekiwany produkt, czyli ¹⁴C-poliA, lecz radioaktywna adenina. Pojawiała się w rezultacie sekwencji reakcji katabolicznych katalizowanych przez enzymy obecne w badanym materiale roślinnym: apyrazę, nukleotydazę i nukleozydazę adenozynową. W rezultacie tych prac opublikowaliśmy dwa artykuły: jeden w 1975 r. w „Analytical Biochemistry” [5] a drugi w 1977 r. w „Biochimica et Biophysica Acta” [6]. Doktor Schneider wykorzystywał potem przez jakiś czas wspomniane filtry do oznaczania aktywności nukleozydazy adenozynowej i innych enzymów. Warto odnotować inną pracę dr Schneidera, w której opisano przydatność żeli typu Sephadex do przechowywania uwieczonych w nich białek w stanie suchym [2]. (Osobiście skorzystałem z tej metody, przesyłając w latach osiemdziesiątych pocztą w suchym żelu pewien opisany przeze mnie i oczyszczony enzym angielskiemu badaczowi, który ustalił mechanizm reakcji katalizowanej przez ów enzym.)

Po latach dr Schneider, nadal wierny witaminie B₁₂, napisał wraz z dr. Andrzejem Stroińskim książkę, w której podsumowali wiedzę chemiczną, biochemiczną oraz aspekty żywieniowe i medyczne dotyczące tej witaminy [7].

Fot. Marielena Szalata

Profesor Zenon Schneider podczas spotkania zorganizowanego z okazji Jego odejścia na emeryturę (27 września 2004 r.)

Poza pracą naukową dr Zenon Schneider był oddanym dydaktykiem. Lubił pracę ze studentami, osobiście prowadził ćwiczenia z biochemii, opracowywał modele struktur błon biologicznych i białek oraz takich ważnych związków, jak aminokwasy czy kwasy tłuszczowe i ich pochodne. Modele te opatentował. Współtworzył programy dla studentów i prowadził niektóre zajęcia w języku angielskim. Wypromował jedną doktorantkę. Interesował się zjawiskami parapsychologicznymi. Działał w Wielkopolskim Stowarzyszeniu Różdżkarzy i przewodniczył Kołu Różdżkarzy przy Akademii Rolniczej w Poznaniu. Szeroko propagował stosowanie mikroelementów i mikroorganizmów przerabiających różnego typu biomasę.

Był aktywnym i wyróżniającym się uczestnikiem naukowego życia środowiska biochemicznego. Prawie zawsze zadawał intrygujące i stymulujące dyskusję pytania na seminariach i innego rodzaju spotkaniach naukowych, również po 2004 r., kiedy to przeszedł na emeryturę. Odszedł od nas człowiek o nietuzinkowej osobowości.

Rodzina, koledzy i pracownicy Katedry Biochemii i Biotechnologii oraz przedstawiciele studentów pożegnali Profesora 30 listopada na wiejskim cmentarzu w Jeżykowie.

Cześć Jego pamięci! ♦

Andrzej Guranowski

Wybrane i cytowane wyżej prace Profesora:

- [1] Schneider, Z. & Pawełkiewicz, J. (1966) *Acta Biochim. Pol.* 13, 311–328.
The properties of glycerol dehydratase from *Aerobacter aerogenes*, and the properties of the apoenzyme subunits.
- [2] Schneider, Z., Stroiński, A. & Pawełkiewicz, J. (1968) *Bull. Acad. Pol. Sci Biol.* 16, 203–204.
Thermostability of enzyme in the three-dimensional network of polysaccharide chains.
- [3] Schneider, Z., Larsen, E. G., Jacobson, G. Johnson, B. C. & Pawełkiewicz, J. (1970) *J. Biol. Chem.* 245, 3388–3396.
Purification and properties of glycerol dehydrase.
- [4] Schneider, Z. & Johnson, B. C. (1971) *Arch. Biochem. Biophys.* 14, 491–495.
Studies of the thermal dissociation of glycerol dehydrase.
- [5] Schneider, Z. & Guranowski, A. (1975) *Anal. Biochem.* 68, 493–504.
Determination of labeled adenine by means of adsorption on cellulose nitrate filters: a sensitive method for estimation of nucleosidase activity.
- [6] Guranowski, A. & Schneider, Z. (1977) *Biochim Biophys. Acta* 482, 145–158.
Purification and characterization of adenosine nucleosidase from barley leaves.
- [7] Schneider, Z. & Stroiński, A. (1987)
Comprehensive B₁₂: chemistry, biochemistry, nutrition, ecology, medicine. Walter de Gruyter, Berlin.

Profesor w swojej pracowni (1973 r.)

Fot. archiwum Andrzeja Guranowskiego

Małżeństwo z filozofią w tle

W 1836 r. August Cieszkowski ukończył studia filozoficzne na Uniwersytecie w Berlinie. Wiodącą rolę w jego kształceniu odgrywał profesor Karl Ludwig Michelet, jego późniejszy dożgonny przyjaciel (Michelet zmarł 12 grudnia 1893 r., a August 12 marca 1894 r.). W ich korespondencji (ostatni list od Micheleta pochodzi z 31 marca 1893 r.) oprócz kwestii filozoficznych ze strony małżeństwa Micheletów (żona Maria Luiza) pojawiały się nawoływania Augusta do tego, by zawarł małżeństwo. Być może na początku ten temat wywołał albo przypomniał sam August, pisząc 30 czerwca 1836 r.: „Panie Profesorze! Wielką przyjemność sprawiła mi miła wiadomość o powiększeniu się Pańskiej rodziny wskutek przyjscia na świat małego przyszłego filozofa¹; wedle przewidywań mego kuzyna, wyrażonych trochę może przedwcześnie, ale które urzeczywistnią się niewątpliwie, budzi on już piękne nadzieje. Ufając przyszłej jego wiedzy, pomyślałem wówczas, że jeśli Opatrzność zechciałaby pewnego pięknego dnia obdarzyć mnie podobnym potomkiem, stałoby się zupełnie możliwe, że mój syn zaciągnąłby względem Pańskiego również doniosłe zobowiązania intelektualne, jak to miało miejsce w stosunkach ich ojców. Jak Pan widzi, w radości, jaką mi sprawia ta wiadomość, znalazła się szczypta egoizmu, która jednakże mogłaby być darowana ze względu na szlachetne uczucia ojcowskie, które są jej źródłem; z pewnością nie ma Pan wątpliwości, że już zawczasu są one we mnie silnie rozwinięte [podkreślenie: E.J. i W. Buczyńscy].”

¹ Najstarszy syn Micheleta, Paweł.

Fot. zwab.com

Karl Ludwig Michelet (1801–1893)

Ponownie pisząc do Micheleta 10 października 1836 r., dziękuje mu za przesłane wiadomości o sobie i rodzinie, a problem matrymonium zyskuje w nim obudowę filozoficzną: „Co zaś do stanu, w który, w myśl nalegań Pańskich, winienem już wstąpić, czyli stanu małżeńskiego, jest to całkiem inna sprawa. Wyrażam podziękę za miłe życzenia, lecz nie sądzę, bym mógł je niezadługo urzeczywistnić [podkreślenie: E.J. i W. Buczyńscy]. Nie znaczy to, abym nie miał sympatii dla całej poezji małżeństwa, bądź też, abym nie był zdolny objąć całej doniosłości jego idei, lecz musi Pan przyznać, że to nie wystarcza. Zresztą, skoro Pan mi zaleca ponowne odczytanie z pism Hegla rozdziału o rodzinie², mogłoby mi równie dobrze przyjść na myśl, aby poprosić Pana o rzucenie okiem na *Fizjologię małżeństwa* Balzaca lub na pewne inne jego dzieła albo też na prace Georges Sand, a wreszcie na różne dowodzenia Fouriera dotyczące zagadnień małżeństwa, nie licząc już różnych innych piśmideł”.

Jak widać to w naszych podkreśleniach, August przyszłościowo nie neguje swoich uczuć ojcowskich, ale świadomie odsuwa zawarcie małżeństwa na bliżej nieokreślony, odległy czas. W korespondencji ta kwestia powraca w końcówce obszernego listu Augusta z 18 marca 1837 r.: „Wiele miłych słów łączę dla Szanownej Małżonki Pana. Mam nadzieję, że z chwilą, gdy lepiej się porozumiemy, nie będzie miała do mnie żalu z powodu mych poglądów na sprawy małżeństwa”.

Po raz ostatni kwestia ta pojawia się w liście Micheleta z 6 kwietnia 1838 r.: „Moja żona poleca mi przesłać Panu pozdrowienia, ale wtedy dopiero daruje Panu całkowicie głoszone poglądy w sprawach matrymonialnych, gdy wyrzeknie się ich Pan zupełnie przez zawarcie prawdziwie chrześcijańskiego małżeństwa. W chwili, gdy to piszę, trwa jeszcze wielki post, ale dwukrotna pokuta na nic się nie przyda, chyba że wyżej wymienionym aktem religijnym dokona Pan swego nawrócenia. Byłoby to dla Pana tym łatwiejsze, że rozrywki karnawału dały Panu możliwość dokonania wyboru. Spodziewam się, że ostatniego karnawału nie spędził Pan mniej wesoło niż poprzedni”.

Pośrednio kwestia małżeńska pojawia się w jakże smutnym w swojej wymowie liście Micheleta z 16 maja 1864 r.: „Drogi Przyjacielu, gdy przeczyta Pan załączone zawiadomienie³, powie mi Pan, że nie mam prawa żalić się wobec Pana. Lecz, w istocie, jakkolwiek długo trwało dane mi szczęście w porównaniu z przelotnym snem, jakim było szczęście Pana⁴, to właśnie jego długie trwanie zdaje się jeszcze rozjątrzać ból. Jest on nazbyt dotkliwy, bym mógł to wyrazić. Jestem jednak pewien, że odczuje go Pan wraz ze mną”. ◆

Ewa J. i Włodzimierz Buczyńscy

² „Obiektywnym przeznaczeniem i tym samym etycznym obowiązkiem jest wstąpienie w stan małżeński”, G.W.F. Hegel, *Zasady filozofii prawa*, Warszawa 1969, s. 171.

³ O śmierci żony, Marii Luizy.

⁴ Ślub Augusta: 19 kwietnia 1857 r., śmierć jego żony Heleny: 24 marca 1861 r.

Listopadowe wspomnienie

Każdego roku w okolicach dnia Wszystkich Świętych przedstawiciele Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu przyjeżdżają do kościoła św. Mikołaja w Wierzenicy, by złożyć wiązkę kwiatów i zapalić znicze przy grobowcu patrona uczelni – Augusta hr. Cieszkowskiego – i jego rodziny. Nie inaczej stało się i w tym roku: 31 października wieczorem do drewnianego kościółka przybyły prof. dr hab. Małgorzata Mańka, czł. koresp. PAN, z Katedry Fitopatologii Leśnej oraz Ewa Strycka, redaktor naczelna „Więści Akademickich”, by w imieniu władz i całej społeczności UPP pokłonić się prochom założyciela Wyższej Szkoły Rolniczej im. Haliny w Żabikowie, pierwszej i jedynej na terenie zaboru pruskiego tego typu placówki w Wielkopolsce, działającej w latach 1870–1876. Obie panie zostały serdecznie powitane przez miejscowego proboszcza, ks. Przemysława Kompfa oraz redakcję zaprzyjaźnionego czasopisma „Wierzenicznia”, Ewę J. i Włodzimierza Buczyńskich, którzy oprowadzili gości po niedawno oddanym do użytku placu przykościelnym, zaprezentowali też efektowne oświetlenie zewnętrzne świątyni (publikujemy je na pierwszej stronie okładki). ♦

Ewa Strycka

Fot. Włodzimierz Buczyński

Do wierzenickiego kościoła św. Mikołaja w tym roku przybyły prof. dr hab. Małgorzata Mańka, czł. koresp. PAN, z Katedry Fitopatologii Leśnej WL UPP (od lewej) oraz Ewa Strycka, redaktor naczelna „Więści Akademickich”

Apel

Drodzy Absolwenci!

Drodzy Przyjaciele Uniwersytetu Przyrodniczego!

Stowarzyszenie Absolwentów Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, którego początki sięgają lat sześćdziesiątych minionego wieku, jest kontynuatorem przedwojennych tradycji zrzeszania się absolwentów studiów rolniczo-leśnych Uniwersytetu Poznańskiego. Niebawem będziemy obchodzić stulecie studiów i pragniemy ten radosny jubileusz uczcić, dając naszej Uczelni, a przede wszystkim absolwentom, obiekt, który chcemy nazwać Domem Absolwenta.

W porozumieniu z władzami uczelni zaangażowaliśmy się w remont budynku przy ulicy Wojska Polskiego 69 w obrębie Kampusu Cieszkowskich, gdzie obecnie mieści się Katedra Hodowli Lasu. Celem remontu jest uzyskanie miejsca na Muzeum Uniwersytetu (przeniesienie go z Kolegium Rungego) oraz pomieszczenia klubowe na spotkania absolwentów i sympatyków uczelni. W związku z tym projektem zwracamy się do wszystkich absolwentów oraz innych osób, a także instytucji i organizacji, z prośbą o pomoc finansową (w dowolnej kwocie), gdyż koszty remontu znacznie przekraczają możliwości Stowarzyszenia, nawet przy większościowym udziale uczelni w ich pokryciu. Każda wpłata będzie wspólnym darem serca oraz wyrazem dumy z naszej *Alma Mater* i wspierania jej rozwoju (począwszy od Uniwersytetu Poznańskiego, przez Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Wyższą Szkołę Rolniczą, Akademię Rolniczą im. Augusta Cieszkowskiego, aż po Uniwersytet Przyrodniczy). ♦

Konto do wpłat:

Stowarzyszenie Absolwentów Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, ul. Wojska Polskiego 28, 60-637 Poznań;

neoBANK: 12 9068 1013 0167 4707 4014 2382;

tytuł wpłaty: DOM ABSOLWENTA

Stowarzyszenie Absolwentów UPP

Misja Madagaskar 2018 – żywieniowcy na Czerwonej Wyspie

Fot. 4 x archiwum Misji Madagaskar 2018

Misja Madagaskar 2018 w komplecie

W październiku 2018 r. wyjechaliśmy na Madagaskar z dwutygodniową misją żywieniową*. Pomysł był wynikiem przypadku, jednej rozmowy i doświadczenia naszej opiekunki Koła Naukowego. Z tej mieszanki zrodziła się grupa 11 wolontariuszy, studentów kierunku dietetyka, wspomagana przez dwójkę technologów żywności, gotowych poświęcić swoje wakacje na przygotowania i organizację wyjazdu, a finanse – na bilety, szczepienia i inne koszty związane z po- bytem na misji.

* Pisaliśmy już o tej misji w numerze 5–6/2018 „Więści Akademickich”, zachęcając do wpłat na konto tego przedsięwzięcia (przyp. red.).

Podczas lekcji „Poznajemy smaki” (na zdjęciu: Julia Kłosowicz)

Najpierw burza myśli, na którą nie mieliśmy zbyt dużo czasu, przygotowania bowiem zaczęły się bardzo szybko. Przeszliśmy szkolenie w Fundacji Redemptoris Missio, gdzie usłyszeliśmy o różnicach kulturowych, specyfice pracy w zupełnie innej kulturze oraz zagrożeniu m.in. malarią i innymi groźnymi chorobami panującymi na wyspie. Opracowaliśmy scenariusze zajęć, zweryfikowaliśmy je z miejscowymi dyrektorami szkół i Fundacją oraz przeczytaliśmy raporty WHO na temat problemów żywieniowych na wyspie.

Madagaskar to jeden z dziesięciu najbiedniejszych krajów świata. Blisko połowa dzieci poniżej piątego roku życia jest tam niedożywiona, współczynnik dzietności to 4,28, średnia długość życia: 66 lat. Malgaszę jadają skromnie, śniadanie to rozwodniony ryż, obiad to znowu ryż z garścią warzyw lub fasoli, a kolacja taka sama jak śniadanie. Są i tacy, którzy jadają jeden posiłek dziennie. Na otyłość cierpi tam około 2% społeczeństwa.

Plan był ambitny, a zadanie, jakie postawiła przed nami Fundacja Ankizy Gasy (po malgasku: Dzieci Madagaskaru), to opracowanie zajęć edukacyjnych na temat żywności i żywienia w formie dwutygodniowych warsztatów dla dzieci i młodzieży. Grupa wiekowa naszych słuchaczy to 4–15 lat. Dzięki interaktywnym zajęciom chcieliśmy pokazać, jak istotne jest prawidłowe żywienie.

Chociaż dwa tygodnie to zdecydowanie zbyt mało czasu, przygotowania do wyjazdu rozpoczęły się już w maju. Pod okiem opiekunów: dr hab. inż. Magdaleny Człapki-Matyasik oraz dr hab. inż. Magdaleny Zielińskiej-Dawidziak, opracowaliśmy plan działania i przygotowaliśmy scenariusze zajęć.

Doktor hab. Magda Zielińska-Dawidziak podczas testów wydolnościowych mobilizowała dzieci przykładem

Panie doktor zajęły się sprawami administracyjnymi (rozmowami z władzami uczelni, dopełnieniem formalności itp.) oraz pośrednictwem w kontaktach ze sponsorami, my zaś resztą tysięcy spraw, o których trzeba było pomyśleć. Aby zdobyć pieniądze konieczne na zakup rekwizytów do zajęć, zorganizowaliśmy różne akcje charytatywne i szukaliśmy sponsorów. Nasze działania patronatem objęli: Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Miasto Poznań, Parlamentarny Zespół ds. Afryki i „Przewodnik Katolicki”. Mimo spotkań z wolontariuszami z Czerwonej Wyspy, do samego przyjazdu nie wiedzieliśmy, co zastaniemy na miejscu, jednak optymizm i zapał do pracy nas nie opuszczały. To były długie i pracowite wakacje, które zaowocowały niezapomnianymi przeżyciami.

Po dotarciu na Czerwoną Wyspę podzieliliśmy się na trzy grupy. Pierwsza pozostała w Antananarivo, małej miejscowości na przedmieściach stolicy Antananarywy i zamieszkała w ośrodku dla dziewcząt z trudną przeszłością – Akany Avoko Faravohitra. Dyrektorka ośrodka wiele lat temu trafiła do niego jako młoda dziewczyna i dzięki uzyskanej pomocy zmieniła swoje życie. Dbą o swoje podopieczne, nieustannie szuka sponsorów, stara się też zdobyć środki na remont i rozbudowę ośrodka. Podczas dwóch tygodni mieliśmy okazję poznać dokładnie malgaski tryb życia. Jadaliśmy wspólnie posiłki i spędzaliśmy z dziewczynami nawet wolny czas, a one nie odstępowały nas na krok.

Druga grupa zamieszkała w miasteczku Ambohidratimo, w domu wolontariusza. Stąd udawała się na zajęcia do szkoły St. Joseph College, sierocińca Akany Avoko Ambohidratimo, szkoły wiejskiej Ambatomasina i stołówki Tsinjohasina. Wszędzie prowadziliśmy opracowane wcześniej zajęcia.

Trzecia grupa wyruszyła wraz z lekarzami do Berevo – małej wioski położonej nad rzeką Tsiribiną. Zatrzymała się w misji katolickiej sióstr Franciszkanek Misjonarek Maryi. Razem z lekarzami staraliśmy się pomóc oczekującym nas tam Malgaszom. Zabraliśmy tam odżywki i suplementy dla najbardziej potrzebujących.

Przed wyjazdem obawialiśmy się, że bariera językowa lub niechęć dzieci do nowych twarzy uniemożliwią nam nawiązanie kontaktu i zrealizowanie planu zajęć (na Madagaskarze obowiązują dwa oficjalne języki: francuski i malgaski). Ku naszemu zaskoczeniu Malgaszowie byli bardzo towarzyscy i otwarci, a barierę językową pomogli nam pokonać miejscowi wolontariusze. Prowadząc zajęcia, musieliśmy dostosowywać je do zróżnicowanego wieku uczestników. Mimo naszych obaw, zrealizowaliśmy cały założony plan.

Chyba największą atrakcją były warsztaty higieniczne, podczas których w formie zabawy nauczyliśmy prawidłowego mycia rąk i zębów. Ponieważ dużym problemem na Madagaskarze jest nadmierne spożycie cukru i cukrzyca, zorganizowaliśmy kilka zabaw na ten temat. Podczas zajęć kulinarnych pokazaliśmy, że fasolka i ciecierzycyca, jadana przez Malgaszów, może być również podana w postaci pasty czekoladowej czy hummusu. Prowadziliśmy również badania dotyczące stanu odżywienia naszych małych malgaskich przyjaciół. Wykonaliśmy setki pomiarów antropometrycznych i oceniliśmy ryzyko niedoborów żelaza.

I jeszcze jedno... Zostawiliśmy tam swoje serca. Poznaliśmy realia życia dzieci i młodzieży bardzo różne od tych, jakie znamy. Trudno nam było się rozstać... Madagaskar na długo pozostanie w naszej pamięci. Wolontariat na wyspie dał nam cenne i niezapomniane doświadczenie, a słowo „wolontariusz” znaczy dla nas bardzo dużo. Już myślimy o skorzystaniu z ponownego zaproszenia otrzymanego od Fundacji Ankizy Gasy.

Na zakończenie bardzo dziękujemy tym wszystkim, bez których dobrej woli i pomocy nasz wyjazd nie doszedłby do skutku. Spotkaliśmy się z dużą przychylnością. Dziękujemy! *Misaotra anao!* ♦

Uczestnicy Misji Madagaskar 2018: Iza Bednarczyk, Angelika Głodowska, Julia Kłosowicz, Zuza Krzyżaniak, Weronika Marchwicka, Paulina Pobłocka, Magda Pracka, Bartosz Radecki, Wojtek Rafiński, Ola Stolarzewicz i Zosia Wojciechowska oraz opiekunowie: Magdalena Zielińska-Dawidziak i Magdalena Człapka-Matyasik

Podczas zajęć „Zdrowe strączki”

Jesienne lekcje festiwalowe

W ramach „Jesiennych lekcji” XXI Poznańskiego Festiwalu Nauki i Sztuki na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu sześć Wydziałów: Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach (WMWZ), Rolnictwa i Bioinżynierii (WRB), Technologii Drewna (WTD), Inżynierii Środowiska i Gospodarki Przestrzennej (WISGP), Leśny (WL) oraz Nauk o Żywności i Żywieniu (WNZZ) zorganizowało 74 godziny warsztatów. Zajęcia były skierowane do uczniów szkół podstawowych i ponadgimnazjalnych. W dniach od 12 października do 2 grudnia naukowcy z 11 jednostek przeprowadzili 21 warsztatów.

12 października dr inż. Wojciech Andrzejewski z Zakładu Rybactwa Śródlądowego i Akwakultury Instytutu Zoologii WMWZ przeprowadził czterogodzinne warsztaty w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 40 im. Mieszka I w Poznaniu. Zapoznał młodzież z morfologią raka. Następnie pokazał żywe raki i nauczył młodzież, jak je klasyfikować oraz rozpoznawać. Uczniowie wzięli udział w identyfikacji gatunków rodzimych i obcych.

19 października naukowcy z WTD zorganizowali 12 godzin warsztatów, w tym osiem godzin na terenie UPP, a cztery w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Trzemesznie. Na terenie uczelni uczniów Liceum Plastycznego im. Piotra Potworowskiego w Poznaniu powitał prodziekan ds. studiów, dr hab. Edward Roszyk. Następnie w Hali Technologicznej WTD dr inż. Dorota Dukarska i dr hab. Rafał Czarnecki z Katedry Tworzyw Drzewnych przeprowadzili warsztaty „Drewno i materiały drewnopochodne wokół nas”. Uczestnicy poznali najpopularniejsze współcześnie gatunki drewna (w tym tropikalne), a także tworzywa drzewne wykorzystywane przez projektantów. Uczniowie własnoręcznie wykonali formatki popularnych tworzyw drzewnych i oznaczyli ich wybrane właściwości. Drugie warsztaty „Lepszy model w garści niż rysunek na papierze” zorganizowały i przeprowadziły dr inż. Julia Lange i mgr inż. Adam Majewski z Katedry Meblarstwa. Uczestnicy poznali techniki modelowania mebli z wykorzystaniem m.in. materiałów ekologicznych oraz narzędzi do przestrzennego modelowania. Ponadto zaprezentowano nowoczesne techniki tworzenia modeli przestrzennych. Zajęcia o charakterze warsztatów pobudziły kreatywność, zdolności manualne oraz wyobraźnię przestrzenną. Wzmocniły umiejętność pracy zespołowej oraz zainspirowały do poszukiwania niestandardowych rozwiązań. Podczas warsztatów zaprezentowano nowoczesne techniki tworzenia modeli przestrzennych.

29 października na terenie Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Trzemesznie warsztaty „Zrozumieć drewno” przeprowadzili naukowcy: dr hab. Edward Roszyk oraz inż. Damian Bojanowski z Katedry Nauk o Drewnie. Uczestnicy warsztatów poznali makro- i mikroskopową budowę rodzimych oraz tropikalnych gatunków drewna. Wykonali preparat mikroskopowy. Porównali próbki najłżejszego i najcięższego drewna w skali kraju i świata. Dowiedzieli się, jak oznaczać gęstość drewna metodą flotacyjną. Spróbowali napić się soku przez drewno (obserwacja zjawiska ciśnienia pęcznienia drewna, a także ostrzegawczych właściwości drewna).

25 października w Biocentrum naukowcy z Katedry Genetyki i Hodowli Roślin WRB gościli uczniów z Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych im. Ziemi Pogorzelskiej w Pogorzeli oraz Zespołu Szkół im. Emilii Szanieckiej w Pniewach. Po gorącym powitaniu i prezentacji Wydziału przez dr inż. Zuzannę Sawińską z Katedry Agronomii odbyły się zajęcia. Naukowcy przygotowali szesnastogodzinne warsztaty. „Roślina roślinie nierówna” przeprowadziła dr inż. Sylwia Mikołajczyk. Uczestnicy dowiedzieli się o genetycznych źródłach zmienności roślin uprawnych w ujęciu genetyki klasycznej i molekularnej. Zaprezentowano źródła zmienności genetycznej roślin z przykładami, od zróżnicowania fenotypowego przez chromosomy do genów. „O zmienności roślin uprawnych” w laboratorium analiz chemicznych opowiedziała dr inż. Danuta Kurasiak-Popowska. Wskazała, jak oceniamy fenotyp roślin uprawnych ze względu na wartość użytkową. Przedstawiła zmienność genetyczną kolekcji pszenic i soi oraz sadowniczych (jabłonie), a także możliwość poprawy cech ważnych gospodarczo za pomocą klasycznych technik hodowli roślin, takich jak krzyżowanie i selekcja. W laboratorium cytogenetycznym dr hab. Michał Kwiatek i mgr Roksana Skowrońska przeprowadzili warsztaty „Chromosomy i ziarna pyłku – co możemy zobaczyć w mikroskopie optycznym”. Podczas zajęć uczestnicy dowiedzieli się, w jaki sposób można barwić chromosomy i pyłek roślin. Po krótkim wstępie uczestnicy warsztatów samodzielnie wykonali preparaty pozwalające ocenić żywotność ziaren pyłku zbóż uprawnych oraz mogli samodzielnie porównać fazy podziału mitotycznego w przygotowanych preparatach. W laboratorium kultur *in vitro* dr inż. Sylwia Mikołajczyk zorganizowała warsztaty „Dlaczego rośliny mogą rosnąć w próbkach?” Uczestnicy zapoznali się z zasadami organizacji pracy w laboratorium biotechnologicznym. Zaprezentowano zasady prowadzenia roślinnych kultur tkankowych w warunkach *in vitro*. W trakcie demonstracji uczestnicy zapoznali się z głównymi technikami oraz mogli obejrzeć przygotowane kultury na różnych etapach rozwoju.

8 listopada naukowcy z WISGP zorganizowali 16 godzin warsztatów dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 2 w Czarnkowie. Uczniów przywitała dr inż. Joanna Wicher-Dysarz, koordynator wydziału ds. współpracy ze szkołami oraz dr inż. Michał Kozłowski. Doktor inż. Jacek Mądravski z Instytutu Budownictwa i Geoinżynierii przeprowadził z uczniami badanie cech mechanicznych betonu (ściskanie, sklerometr), a mgr inż. Wojciech Kostrzewski opisał i pokazał wykonanie nowoczesnej mieszanki betonowej i zaformowanie próbek betonowych. Magister inż. Anna Adamska, mgr inż. Ewelina Janicka i dr inż. Żaneta Dwornikowska (Instytut Melioracji, Kształtowania Środowiska i Geodezji) zapoznały uczniów z podstawowymi informacjami dotyczącymi źródeł pochodzenia tlenu rozpuszczonego w wodzie oraz wymaganiami tlenowymi wy-

Fot. 3 x Agnieszka Domaszewicz

Jesienne lekcje w ramach Poznańskiego Festiwalu Nauki i Sztuki cieszyły się dużym zainteresowaniem młodzieży

Jak zawsze dużą uwagę (głównie pań) przyciągnęły lekcje z kwiatami i owocami w roli głównej

branych gatunków ryb. Następnie uczestnicy samodzielnie oznaczyli zawartość tlenu rozpuszczonego w próbkach wód pobranych z jezior z okolic Poznania i określili możliwości hodowlane dla tych zbiorników. Doktor hab. Tomasz Kałuża prof. nadzw., dr Sebastian Kujawiak, dr inż. Jakub Nieć oraz dr inż. Paweł Zawadzki z Katedry Inżynierii Wodnej i Sanitarnej przedstawili uczniom prowadzone przez naukowców laboratorium wodne powstałe na potrzeby badań.

19 listopada Marzena Kaźmierczak, Magdalena Rygiel, Paulina Kaźmierczak, Przemysław Cierpicki, Eryk Żmuda i Przemysław Dyba z Sekcji Biometrycznej Koła Leśników UPP pod kierunkiem mgr. inż. Wojciecha Borzyszkowskiego zorganizowali czterogodzinne warsztaty „Pomiary wykonywane w lasach” dla 100 uczniów z klasy III Szkoły Podstawowej nr 66 w Poznaniu. Podczas zajęć dzieci dowiedziały się, ile lat ma drzewo oraz jak mierzy się jego wysokość czy inne cechy za pomocą specjalistycznych przyrządów. Poznali podstawowe narzędzia i przyrządy służące do pomiaru oraz zapoznali się z praktycznymi pomiarami cech drzew.

20 listopada młodzi naukowcy: Adam Milczarek, Agnieszka Urbaniak i Alicja Derra z Sekcji Edukacji Przyrodniczo-Leśnej Koła Leśników WL zorganizowali dwugodzinne warsztaty „Sekretne życie pszczoł” dla dzieci i młodzieży przebywających w Szpitalu Klinicznym im. K. Jonschera Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu. Uczestnicy zajęć dowiedzieli się, jak zbudowane są pszczoły, jak wyglądają ule oraz jakie są zwyczaje pszczoł. Młodzież mogła wcielić się w rolę pszczelarza i poznać jego pracę. Jednym z ważnych punktów zajęć było zrozumienie, dlaczego pszczoły są tak ważnym elementem naszego świata, a także w jaki sposób należy je chronić. Po zakończeniu części teoretyczno-warsztatowej dzieci wykonały wspólnie rysunek pasieki marzeń oraz stworzyły własną pszczołę z szypek i kolorowego papieru.

Od 30 listopada do 2 grudnia studentki dietetyki z Koła Naukowego Dietetyków WNZZ pod kierunkiem dr hab. Magdaleny Człapki-Matyasik podczas Narodowej Wystawy Rolniczej odkryły licznie zebranych tajemnic praktycznego i zdrowego odżywiania na co dzień dla całej rodziny, organizując DietPoint. Odwiedzający stoisko poznali praktyczne

sposoby na przygotowanie zdrowych posiłków, dowiedzieli się, jak wprowadzić zdrowe nawyki żywieniowe do codziennego menu. Dietetyczki analizowały odwiedzającym skład ciała. Uczestnicy byli bardzo zaintrygowani swoją masą mięśniową i zawartością wody w organizmie. Dla dzieci i młodzieży studenci leśnictwa, członkowie Sekcji Biometrycznej Koła Leśników UPP, przygotowali zajęcia „Las bliżej nas”, podczas których przedstawili gatunki oraz rolę drzew liściastych i iglastych. Uczestnicy dowiedzieli się o ich funkcjonowaniu i budowie. Wspólnie z najmłodszymi nauczyli się rozpoznawania wybranych gatunków i dowiedzieli się, jak wyglądają tropy leśnych zwierząt.

Jesienne lekcje festiwalowe w tym roku cieszyły się dużym zainteresowaniem. Wszystkie zajęcia finansowane były ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę. ♦

dr inż. Urszula Mojsiej

Zajęcia praktyczne

Trzeci Dzień Ogrodnika i Architekta Krajobrazu

Dziewiątego października 2018 r. na zaproszenie dziekana Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu UPP, dr. hab. Tomasza Kosiady, odpowiedziało 13 klas z ośmiu szkół wielkopolskich. Młodzież przygotowująca się do zawodu ogrodnika i architekta krajobrazu przyjechała wraz z opiekunami z Kępna, Ostrowa Wielkopolskiego, Piły, Powodowa, Poznania, Rokietnicy, Szamotuł i Tarc, aby wziąć udział w Trzecim Dniu Ogrodnika i Architekta Krajobrazu. Podczas powitania gości sala wykładowa im. Heleny Nieć wypełniła się po brzegi. Uczniowie i ich opiekunowie stanowili liczną – ponad 220-osobową grupę.

Pracownicy Wydziału zaproponowali interesujące 40- lub 90-minutowe warsztaty (łącznie było ich 28), podczas których

pokazali, w jaki sposób wysiewa się nasiona, szczepi rośliny i tworzy domki dla owadów. Przekazali wiedzę na temat projektowania krajobrazu i inspiracje do tworzenia niecodziennych ogrodów. Uczniowie poznali różnice w budowie cebul i bulw roślin ozdobnych, cechy morfologiczne roślin iglastych oraz typy owoców.

Warsztaty entomologiczne przybliżyły wiedzę dotyczącą ogromnej populacji owadów, a fitopatologiczne – świat patogenów roślinnych. Podczas zajęć z fizjologii roślin zaprezentowano okazy żyjące w optymalnych i deficytowych warunkach świetlnych. Zainteresowanie wzbudziła „krwawa Mary”, przybierająca czerwony kolor w świetle UV, a będąca w rzeczywistości zielonym alkoholowym wyciągiem z roślin. Warsztaty zatytułowane „Liście? Oczywiście”, opracowane wspólnie przez wykładowców z Katedr Warzywnictwa i Żywienia Roślin, dostarczyły wielu wrażeń estetycznych. Powstały obrazy z liści nawiązujące do czterech żywiołów.

Program zajęć obejmował spacer po Ogrodzie Botanicznym i wokół jeziora Rusalka, podczas których młodzież mogła chłonąć piękno przyrody i obserwować jej zmiany w jesiennej aurze. Analizowano także otaczający krajobraz, stosując krzywą wrażeń.

W organizację wydarzenia zaangażowała się duża grupa pracowników, doktorantów i studentów Wydziału, pomoc zaoferował również Samorząd Studencki. Wszyscy zaprezentowali się w koszulkach z charakterystycznym znakiem graficznym, w którym elementy roślinne układają się w skrót WOAK.

Trzeci Dzień Ogrodnika i Architekta Krajobrazu był okazją do podziwiania jesiennych owoców ogrodniczych. Ucztę dla oka stanowiły różnobarwne dynie w rozmiarach od S do XXL, starannie poukładane na trawnikach i wśród roślin okrywowych wewnątrz Kolegium Zembala. Dyniom towarzyszyły kapusty, brokuły, seler, sałaty, rzodkiew, a także białe, żółte, pomarańczowe i fioletowe marchewki. Ucztą dla podniebienia zaś była zupa dyniowa, która cieszyła się dużym powodzeniem.

Słoneczna pogoda dodatkowo sprawiła, że organizatorom wydarzenia udało się w pełni i sprawnie zrealizować bogaty program zajęć. Na twarzach uczestników było widać zadowolenie, a nagrodą dla organizatorów stały się liczne deklaracje udziału w kolejnych spotkaniach, na które Wydział zaprasza szkolną młodzież. ♦

dr hab. Agnieszka Krzywińska

Organizatorzy Trzeciego Dnia Ogrodnika i Architekta Krajobrazu zaprezentowali się w koszulkach z charakterystycznym znakiem graficznym, w którym elementy roślinne układają się w skrót WOAK

„Liście? Oczywiście” – warsztaty zorganizowane przez wykładowców z Katedr Warzywnictwa i Żywienia Roślin

Sala wykładowa im. Heleny Nieć wypełniła się po brzegi młodzieżą z kilkunastu wielkopolskich szkół

Stare warciańskie pocztówki profesora Bogdana J. Wosiewicza

Łazienki rzeczne w Poznaniu

Prezentowany szkic został wywołany informacjami o rewaloryzacji przedwojennego budynku Nowych Łazienek Rzecznych nad Wartą w Poznaniu¹. Odniesieniem zaś jest podzbiór pocztówek o tej tematyce w kolekcji autora. Podzbiór istnieje od dawna i choć nie jest zbyt liczny, to jednak zawiera około ćwierci setki okazów.

Tytuł cytowanego tekstu i podobnych w innych nośnikach jest bardzo „na wyrost”. Nie idzie przecież o udostępnienie kąpieliska nad Wartą, a jedynie budynku, który kiedyś służył kąpiącym się. Nadal nie będzie można w Warcie się kąpać, a w budynku nie będzie tego, co kąpiący potrzebują. By obiekt nazwać łazienkami, potrzebny jest basen kąpielowy, a także przebieralnia, szatnie, toalety itd. W budynku przewidziano natomiast funkcje usługowo-biurowe, będzie jednak restauracja i bar. Między budynkiem a rzeką znajduje się plaża miejska, a w przyszłości w pobliżu ma się pojawić kładka przez Wartę między Ratajami a Wildą. Miejsce jest jednak szczególnie, uznane za kultowe dla przedwojennego Poznania, z ciekawą historią, a rewaloryzowany obiekt unikatowy.

¹ Por. np. Jakub Łukaszewski, Łazienki Rzeczne na nowo, „Gazeta Wyborcza Poznań” z 12 października 2018 r.

Dobrze zatem, że doczekał się modernizacji z zachowaniem historycznej formy.

Łazienki na Warcie w tym miejscu w okresie międzywojennym nazywano „łazienkami na Bociance”, gdyż prowadziła do nich ulica o tej nazwie. Warto jednak wiedzieć, że łazienki istniały tam już znacznie wcześniej. Poza murami miasta (za Bramą Dębińską) od 1895 r. istniały bowiem łazienki², oddzielne dla pań, oddzielne dla panów oraz dla wojskowych, wszystkie na lewym brzegu, utworzone na wykopanej odnodze Warty. Są oczywiście pocztówkowe dowody istnienia tych łazienek, choćby w zbiorach Muzeum Historii Miasta Poznania, były też przedstawione na cieszącej się wielkim powodzeniem wystawie w Ratuszu (czerwiec–wrzesień 1995 r.). Najciekawsza jest kartka z łazienkami dla pań. Obiekt był położony najwyższej, wzdłuż rzeki i otoczony wysokim płotem, miał drewniane pomosty i szatnie wokół basenów. Poniżej znajdowały się łazienki dla panów, także z szatniami i pomostami, ale już bez płotu, jeszcze niżej zaś było kąpielisko dla żołnierzy. Wszystkie pocztówki wydane przez J. Themala (b.o.p.) datowano na

² Magdalena Warkoczewska, *Pocztówki z widokami dawnego Poznania (1898–1939)*, Muzeum Narodowe w Poznaniu 1995, s. 235.

Fot. w zbiorach autora, J. Themal, Posen, sgn. Tx; b.o.p.

Ryc. 1. Dwa widoki na plażę i kąpielisko nad Wartą w Puszczykowie koło Poznania (ok. 1905 r.)

Stare warciańskie pocztówki

ok. 1907 r. Zbiór autora póki co ich nie zawiera, ale nie gaśnie nadzieja, że kiedyś się pojawią.

Lecz to nie jedyne dowody. Dostępne jest piękne zdjęcie lotnicze tych łaźni, wykonane już po pierwszej wojnie światowej (24 lipca 1919 r.); każdy je może bez trudu obejrzeć w Internecie³. Łazienki te przetrwały do 1924 r.

W okresie międzywojennym trend w rekreacyjnym wykorzystaniu wód Warty wcale nie ustał⁴. W latach 1924–1925 wybudowano na tym miejscu Nowe Łazienki Rzeczne, zaprojektowane przez Jerzego Tuszwskiego, otwarte 21 maja 1925 r. Towarzyszący im budynek, wzniesiony w modnym wówczas stylu dworcowym, obejmował kasy, przebierał-

nie (128 kabin), szatnie (2200 miejsc), sanitariaty z natryskami oraz cukiernię i restaurację. W pogodne dni było to miejsce oblegane. Szacowano, że przychodziło tam nawet 5 tys. osób jednego dnia. Rewaloryzowany obecnie obiekt to właśnie budynek tychże łaźni.

Istnieją pocztówkowe dowody istnienia i świetności tego miejsca, były prezentowane nie tylko w cytowanym albumie Warkoczewskiej, są także w zbiorze autora. Szczególnie jedna wymaga specjalnego potraktowania (zarówno awers, jak i rewers) i kiedyś spróbuję poświęcić jej cały szkic. Może redakcja to zaaprobuje, kto wie?

Przy okazji warto przypomnieć, że w XIX w. istniały w Poznaniu dwa inne rzeczne zakłady kąpielowe przy końcu obecnej ul. Łaziennej na Grobli⁵. Potwierdza to nie tylko nazwa ulicy, ale także mapy z tego okresu. Obiekty te zlikwidowano w 1901 r. w związku z budową wałów przeciwpowodziowych.

Obszar zainteresowań pocztówkowych autora dotyczy Warty od Puszczykowa do Biedruska. Do zilustrowania szkicu wybrałem tylko trzy kartki. Z Puszczykowa (niem. Unterberg) w zbiorze jest pięć kartek związanych z plażami i kąpieliskami na Warcie. Na rycinie 1 jedna z nich, monochromatyczna, z czerwonymi napisami. Przedstawia na dwóch obrazach plażę w Puszczykowie na początku XX w. Widać dobrze jej „obłożenie”, wielu wczasowiczów w odświętnych strojach, plażowiczów w strojach stosowniejszych do kąpeli oraz sporo osób kąpiących się w rzece, ale w pobliżu brzegu (dalej jest głębiej i nurt większy). Panowie na brzegu obowiązkowo w kapeluszach, a panie z parasolkami.

Rycina 2 udostępnia dwa pocztówkowe obrazy wymienionych łaźni wojskowych na Bociance. Na górnym widzimy umundurowany oddział, pewnie już po kąpeli, za nim maszt i szatnie. Obraz dolny jest bardziej interesujący, pokazuje basen do pływania, jego pomosty (wymagające wzmocnienia), grupę instruktorów (w mundurach i czapkach) oraz żołnierzy uczących się pływać. Część z nich ma na sobie jakieś dwuczęściowe stroje. Nie są to jednak wcale „staniki dla panów”, ale rodzaj zabezpieczenia dla jeszcze nie umiejących pływać. Połączenie linki z instruktorem (asekuratorem) na pomoście zapewniało szybkie wyciągnięcie osoby, która jeszcze nie dała rady w pływaniu lub wpadła w panikę. To dość unikalna kartka, dotąd chyba nigdzie nie publikowana.

Wymienione dotąd kartki to nie jedyne pocztówkowe dowody istnienia kąpielisk i łaźni rzecznych w obrębie Poznania. O jednej trzeba wspomnieć koniecznie. To kartka z widokiem mało znanego kąpieliska wojskowego nad Pierwszym Kanałem Ulgi, przed ujściem do Warty. Pocztówka z tym arcyciekawym widokiem jest w zbiorach Biblioteki UAM i była prezentowana drukiem⁶.

Powojenna industrializacja, bez specjalnego zwracania uwagi na jej skutki i późniejsze koszty, spowodowała degradację większości wód powierzchniowych. Proces toczył się lawinowo, a w latach siedemdziesiątych XX w. w nielicznych już tylko miejscach można było jeszcze zażywać kąpeli rzecznych (powyżej głównych trucieli). Są i na to dowody na pocztówkach (np. z Puszczykowa). W Poznaniu już znacznie wcześniej mało kto decydował się na zanurzenie w Warcie, chyba tylko desperaci. Oblegana była wówczas Miejska Pływalnia na Niestachowie, zasilana wodami Bogdanki („Wie-

Groß von der Warthe-Schwimmanstalt zu Posen

Ryc. 2. Mało znana pocztówka z łaźni wojskowych w Poznaniu, usytuowanych „za bramą Dębińską” (widok z około 1905 r.)

Fot. w zbiorach autora, Atelier Germania, Posen, sgn. N95; b.o.p.

⁵ Tamże, s. 28.

⁶ Robert Kroma, *Poznański węzeł kolejowy na starej pocztówce*, Wyd. H. Cegielski Fabryka Pojazdów Szynowych, Poznań 2006.

profesora Bogdana J. Wosiewicza

ści Akademickie” nr 1–4 z 2016 r.) oraz plaża i kąpielisko nad Rusałką, piętrzącą wody tego dopływu Warty. Na rycinie 3 widzimy fragment kartki z początku lat sześćdziesiątych XX w., dowodzący zainteresowania tym kąpieliskiem. Z kolei przepływowe Jezioro Swarzędzkie na Cybinie, gdzie znajdowały się plaża i kąpielisko uczęszczane przez poznaniaków („Więści Akademickie” nr 3–4 z 2018 r.), zostało po drugiej wojnie światowej zanieczyszczone, głównie ściekami komunalnymi, a zamulenie dna sięga nawet 2,50 m.

Baseny na Bociance, te najstarsze i te z okresu międzywojennego, były zasilane bezpośrednio z rzeki (na wykopanym korycie lub jej poszerzeniu). Utworzono baseny oraz stosowną infrastrukturę i udostępniono je publiczności. Na Warcie w Poznaniu istniały jednak także plaże i dzikie kąpieliska (np. na Chwaliszewie, na wylewach w „Końskim dołku” i na „Faflutce”⁷), oczywiście bez infrastruktury (dowodów pocztówkowych póki co brak).

⁷ Jan Kaczmarek, *Na Warcie nie zatrzymał się czas. Chwaliszewskie wspominki*, „Kronika Miasta Poznania” nr 1 z 1995 r., s. 171–178.

Dzisiaj do łązienek rzecznych zaliczam także (z niewielkim tylko wahaniem) pływalnię na Niestachowie, wszak woda pochodziła z Bogdanki! Były tam nowoczesne jak na owe czasy pełnowymiarowe baseny pływackie, wieża do skoków, baseny dla słabiej pływających i brodziki. To trochę powiększa liczbę okazji kart w podzbiórze.

Na zakończenie szkicu niech wystarczy konstatacja, że w Poznaniu na Warcie i jej dopływach można było rzeczywiście zażywać kiedyś kąpeli i są na to także liczne dowody pocztówkowe. ♦

Bogdan J. Wosiewicz

Zamieszczone pocztówki pochodzą wyłącznie ze zbiorów autora. W podpisach wskazano prezentowane miejsce i obiekty, rok datowania obrazu i/lub wytworzenia pocztówki, choćby przybliżony, także informacje o wydawcy, miejscu wydania i obiegu pocztowym. W opisie stosowano skróty: wyd. = wydawca, o.p. = obieg pocztowy, b.o.p. = bez obiegu pocztowego, sgn. = sygnatura).

Fot. w zbiorach autora. Biuro Wydawnicze „Ruch”, op. 30.09.64

Ryc. 3. Kąpielisko i plaża nad zaporowym jeziorem Rusałka na Bogdance pełne wypoczywających (fragment pocztówki z początku lat sześćdziesiątych XX w., fot. A. Zborski)

Drewniane choinki na WTD

Nietypowe drewniane choinki powstały w ramach konkursu „Zbuduj choinkę WTD 2018” ogłoszonego w październiku 2018 r. na Wydziale Technologii Drewna. Zadaniem konkursowym było wykonanie choinki o wysokości od 1,5 do 3 m z materiałów kojarzących się z kierunkami studiów prowadzonymi na Wydziale, czyli przede wszystkim z drewna i materiałów drewnopochodnych. W terminie do 6 grudnia 2018 r. wpłynęło siedem zgłoszeń. Choinki, które można podziwiać do końca stycznia 2019 r. w budynku Wydziału Technologii Drewna, zostały ocenione przez jury składające się z wybranych studentów, doktorantów i pracowników Wydziału. Dodatkowe wyróżnienie przyznali również internauci na Facebooku WTD. Wręczenie nagród nastąpiło na styczniowym posiedzeniu Rady Wydziału Technologii Drewna. ♦ (er)

Fot. Sylwia Toczek

Nagrodzone i wyróżnione w konkursie choinki z drewna; miejsce pierwsze: Dawid Rowiński i Wojciech Tyburski (na fotografii drzewko drugie od prawej); miejsce drugie: Adrian Andrearczyk i Karol Zabrocki (drzewko pierwsze od prawej) i miejsce trzecie: Łukasz Kłodziński (drzewko trzecie od lewej)

Edukacja ogrodnicza od najmłodszych lat

W odpowiedzi na prośbę nauczycieli ze szkół średnich, podstawowych oraz przedszkoli pracownicy Katedry Warzywnictwa UPP od wielu lat umożliwiają najmłodszym i starszym dzieciom oraz młodzieży zwiedzanie kolekcji warzyw i innowacyjnej cieplarni. Z wizytą w Marcelinie były dwukrotnie dzieci z Przedszkola nr 51 w Poznaniu. Pierwsze spotkanie odbyło się wiosną. W tym terminie dzieci mogły zobaczyć w szklarni rozsadę wielu gatunków warzyw przygotowaną do zakładania nowych doświadczeń. Odwiedziły też nowoczesną cieplarnię aktywną BBBLS, w której uprawiane były pomidory. Bardzo podobała im się duża ilość „bąbelków” między podwójnymi ścianami, w cieplarni bowiem wykorzystywana jest piana mydlana do izolacji ścian i dachu, dzięki czemu zużywa się mniej energii do ogrzewania. Na polu nasi mali goście zobaczyli pierwsze wiosenne warzywo z gruntu, czyli szparagi, otrzymali też ich zielone wypustki. Niektóre z dzieci potwierdziły, że znają i jadły już to warzywo w domu.

Gośćmi Katedry Warzywnictwa były także dzieci z Zespołu Szkół Zakonu Pijarów w Poznaniu, którym kolekcję warzyw w polu i tunelu foliowym prezentował dr Tomasz Spizewski. Odwiedzili nas również uczniowie i nauczyciele z Zespołu Szkół im. Stanisława Mikołajczyka w Opatówku, których zainteresowała cieplarnia aktywna BBBLS.

Jesienią można było pokazać dzieciom znacznie więcej warzyw. Były to różne kapusty, na przykład kapusta brukselska, czerwona, włoska czy olbrzymie głowy białej kapusty odmiany 'Masada', na których z dużą uciechą obserwowały spadające po dotknięciu krople rosy. Zobaczyły także trochę inaczej wyglądające niż na straganie targowym pomidory, pietruszkę lub mniej znane: pasternak i skorzonere. Dzieci miały możliwość wyrwania marchwi czy cebuli, które chętnie zabrały do zjedzenia lub kącika przyrodniczego w szkole i przedszkolu. Na polu mogły też stwierdzić, jak wysokie są o tej porze szparagi, które widziały wiosną. Chętnie dotykały ich miękkich pędów asymilacyjnych i oglądały czerwone owoce.

Niemniejszą radość sprawiła wizyta w stacji doświadczalnej Katedry Warzywnictwa uczniom z Zespołu Szkół Specjalnych nr 103. Grupa ta przybyła do nas wynajętym autokarem i liczyła około 60 osób. Wychowankami tej szkoły są dzieci z różnym stopniem niepełnosprawności, niektóre poruszają się na wózkach inwalidzkich, stąd każde musiało mieć swojego opiekuna. Gościom pokazano doświadczenia na polu oraz kolekcję dydaktyczną warzyw i roślin przyprawowych. Mogli je poznawać różnymi zmysłami, także za pomocą węchu, jak w wypadku lubczyku, mięty czy szczypiorku. Sprawdzili, jak rosną dynie i jak wyrwać z grządki buraki, por oraz seler. Chętnie zabrali do swoich koszyczków niektóre z warzyw, np. cukinie, cebule i marchew, z których samodzielnie przygotowali później potrawy. Dzieci z radością pozierały kasztany dostarczone przez okazały kasztanowiec rosnący przy pałacu w Marcelinie.

W podziękowaniu, które otrzymaliśmy od dyrekcji Zespołu Szkół Specjalnych nr 103, podkreślono, że poznawanie świata w naturalnym środowisku jest dla podopiecznych tej szkoły bezcenne. Od dzieci z przedszkola otrzymaliśmy własnoręcznie zrobione kolorowe laurki oraz wesołe rysunki wykonane po powrocie z wycieczki. Dla nas najlepszym podziękowaniem była dziecięca radość i obserwowanie, z jaką pasją odkrywały nieznaną im rzeczy. Jesteśmy przekonani, że za-

interesowanie otaczającą nas przyrodą, w tym także kontakt z ogrodem, należy rozwijać u dzieci od najwcześniejszych lat, zgodnie z przysłowiem „Czym skorupka za młodu...” Być może wśród tych młodych ludzi są przyszli ogrodnicy, którzy zasilą szeregi studentów naszej uczelni. ♦

*mgr Anna Zaworska,
Katedra Warzywnictwa*

Dzieci z Przedszkola nr 51 w kolekcji szparaga

Fot. 3 x Anna Zaworska

Dzieci z Zespołu Szkół Specjalnych nr 103 wraz z opiekunami

Dzieci z Zespołu Szkół Zakonu Pijarów w kolekcji dydaktycznej warzyw w tunelu

Działalność artystyczna na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu

Z wnętrza lasu

Wystawa malarska Michała Woźniaka

Wydział Leśny Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu i Fundacja RAMUS ARTIS zorganizowały wernisaż i wystawę malarską Michała Woźniaka zatytułowaną „Z wnętrza lasu”. Wernisaż odbył się w holu Kolegium Cieszkowskich 13 listopada o godz. 17.30, po nim zaś nastąpiło oficjalne otwarcie wystawy prac artysty, który tak prezentował swoją twórczość: „Zmiana perspektywy, punktu obserwacji daje często ciekawe rozstrzygnięcia [...]. Zanurzenie się w rzeczywistości natury zmienia status człowieka obserwatora. Pozwala przekroczyć granicę, przejść na drugą stronę. Las wtedy staje się szablonem – maską, przez który badamy realność, ale też znika przez to z horyzontu percepcji. Pojawia się umowny rytm, podział, dający szansę na inny widok. Mniej wyraźny, oderwany od racjonalności, ale dzięki temu bardziej uniwersalny”. ♦

Michał Woźniak – rocznik 1976. Mąż i ojciec. Absolwent Scholi Posnaniensis z komunikacji wizualnej i grafiki użytkowej. Współpraca dydaktyczna z Wydziałem Artystycznym WSUS w pracowniach psychofizjologii widzenia oraz reżyserii barwy i przestrzeni. Dyrektor artystyczny w studiu Ornatus. W sztuce posługuje się różnorodnymi technikami plastycznymi, od tradycyjnych do współczesnych, łącząc je swobodnie, by wyrazić to, co najważniejsze dla siebie i często innych.

Opracowała Ewa Strycka

Michał Woźniak, *Duchy nocy II* (2018); 100 × 80 cm, płótno, technika własna

Fot. Michał Woźniak

Sportowe zmagania

Akademickie Mistrzostwa Poznania i Wielkopolski studentów pierwszego roku

Rywalizacja sportowa studentów pierwszego roku jest już coroczną tradycją. Pierwszorocznicy startują w biegach przełajowych, grach zespołowych, tenisie stołowym oraz pływaniu. Następnie spośród nich wyłoniona zostaje reprezentacja Wielkopolski, która udaje się na Akademickie Mistrzostwa

Akademickie Mistrzostwa Poznania i Wielkopolski w ergometrze wioślarskim – pierwszy rzut 2018/2019; drużyna mężczyzn podczas zawodów

Polski studentów pierwszego roku, gdzie może zmierzyć się z zawodnikami z uczelni całej Polski. Studenci Uniwersytetu Przyrodniczego startowali m.in. w ergometrze wioślarskim, futsalu, tenisie stołowym oraz pływaniu. Futsaliści UPP w tur-

nieju zajęli szóste miejsce. Zawody pływackie odbyły się na pływalni Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza na Morasku. Nasi studenci rywalizowali w następujących konkurencjach: Julita Niewiadomska na 50 m stylem dowolnym (dziewiąte miejsce) i na 50 m stylem motylkowym (piąte miejsce); Maciej Janczak na 50 m stylem dowolnym (dwudzieste pierwsze miejsce) i na 50 m stylem klasycznym (jedenaste miejsce). Kobiety i mężczyźni UPP drużynowo zajęli szóstą lokatę.

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu był gospodarzem zawodów w tenisie stołowym i ergometrze wioślarskim. Podczas zmagania tenisowego reprezentowało nas dwóch zawodników: Piotr Kołwzan i Adam Sztobnicki. Obaj zajęli wysokie lokaty, kolejno czwartą i piątą, co dało uczelni drużynowo drugie miejsce wśród mężczyzn w tenisie stołowym.

Liczna reprezentacja wystąpiła podczas ergometru wioślarskiego: w wadze lekkiej kobiet drugie miejsce zajęła Wanda Lisiecka; w kategorii open: pierwsze miejsce – Joanna Radzymińska, drugie – Estera Maciejewska, piąte – Marta Mańkowska i szóste – Daria Tomaszewska. Wśród mężczyzn: w wadze lekkiej: trzecie miejsce – Tomasz Białas, czwarte – Jakub Wicenty, siódme – Grzegorz Dutkiewicz; w kategorii open pierwsze miejsce zajął Filip Weckwert. Drużynowo w ergometrze wioślarskim zarówno kobiety, jak i mężczyźni uplasowali się na pierwszym miejscu. Gratulacje!

Akademickie Mistrzostwa Polski studentów pierwszego roku

Zmagania studentów pierwszego roku w poszczególnych dyscyplinach sportowych były eliminacjami do wyłonienia najlepszego składu reprezentacji na zawody ogólnopolskie. W Warszawie Wielkopolskę reprezentowali zawodnicy UPP startujący w ergometrze wioślarskim. Odnieśli sukcesy indywidualne: Wanda Lisiecka: siódme miejsce, waga lekka; Joanna Radzymińska: trzydzieste czwarte miejsce, kategoria

Akademickie Mistrzostwa Poznania i Wielkopolski w ergometrze wioślarskim; drużyna kobiet z dyplomami

Fot. 4 x archiwum CKF UPP

Mistrzostwa Polski studentów pierwszego roku: reprezentanci UPP

open; Estera Maciejewska: szóste miejsce, kategoria open; Hubert Ruciński: trzecie miejsce, waga lekka i Filip Weckwert: drugie miejsce, kategoria open. Środowisko wielkopolskie AZS po podsumowaniu wszystkich konkurencji zajęło trzecie miejsce w Polsce. Gratulacje dla zawodników UPP, którzy wynikami w ergometrze niewątpliwie przyczynili się do tego sukcesu.

Biegi przełajowe

Dwudziestego trzeciego października 2018 r. odbył się pierwszy rzut Akademickich Mistrzostw Poznania i Wielkopolski w biegach przełajowych. Studentki UPP zajęły szóste miejsce, a studenci drugie. Siódmego listopada odbył się w Poznaniu drugi rzut Akademickich Mistrzostw Wielkopolski i Polski w biegach przełajowych. Studenci UPP po dwóch rzutach zajęli drugie, a studentki szóste miejsce. W klasyfikacji drużynowej studentki i studenci zajęli drugą lokatę.

Lekka atletyka

Siedemnastego października odbyły się Akademickie Mistrzostwa Poznania i Wielkopolski w lekkiej atletyce. Studentki UPP drużynowo zajęły siódme miejsce, a studenci trzecie. W klasyfikacji drużynowej pierwszego roku kobiety zajęły trzecie, a mężczyźni drugie miejsce. Uczelnię na zawodach reprezentowali: Patrycja Lokszejn, Katarzyna Ciesiołka, Katarzyna Szczęsna, Aleksandra Marciniak, Marta Pyra, Amadeusz Zdrojewski, Krystian Krystkowiak, Piotr Gniot, Piotr Kowalski,

Mikołaj Wilczkowiak, Igor Jędrusik, Wiktor Jędrusik i Piotr Krompaszczyk. Gratulujemy wszystkim reprezentantom uczelni.

Bowling

Siedemnastego listopada w kręgielni „Gravitacja” odbyły się zawody w bowlingu. Od kilku lat ta dyscyplina cieszy się dużą popularnością. Wystartowało 28 kobiet i 31 mężczyzn – przedstawiciele wielkopolskich uczelni. Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu przystąpił do rywalizacji w liczonym składzie: osiem kobiet oraz dziewięciu mężczyzn. Reprezentanci UPP: Jagoda Zielazek, Anna Kowalczyk, Julia Olejniczak, Sandra Samolewska, Beata Szczepaniak, Karolina Dopierała, Magdalena Szczyt, Justyna Legumina, Wojciech Białczak, Józef Zaparuszewski, Igor Ożadowicz, Karol Nowak, Mateusz Lazer, Kamil Miszewski, Igor Jędrusik, Wiktor Jędrusik i Damian Wiśniewski. Zarówno drużyna żeńska, jak i męska uplasowały się na trzecim miejscu. Oczywiście pozostaje jeszcze drugi rzut zawodów, który wszystko rozstrzygnie. Pierwsza rozgrywka dla UPP była bardzo udana: dwa miejsca na podium.

Strzelectwo

Dnia 29 listopada KU AZS Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu był organizatorem pierwszego rzutu zawodów w strzelectwie, które odbyły się w strzelnicy „Magnum”. Wystartowało 28 kobiet oraz 34 mężczyzn; UPP w składzie: Jagoda Zielazek, Daria Tomaszewska, Patrycja Sarzała, Karo-

Wieści z Centrum Kultury Fizycznej

Zawody strzeleckie; reprezentanci UPP: Wiktor i Igor Jędrusik

lina Dopierała, Adam Milczarek, Mateusz Lazer, Michał Krawczyk, Adrian Filistowicz, Damian Miller, Szymon Franielczyk, Michał Ruchniak, Jan Anuszkiewicz, Kacper Drewniak, Wiktor Jędrusik, Igor Jędrusik i Tomasz Białas. Nasi zawodnicy zaliczyli niezwykle udany występ: kobiety uplasowały się drużynowo na trzeciej pozycji, z kolei mężczyźni na drugiej. Wyniki drużynowe pierwszych trzech drużyn uczelnianych zarówno wśród kobiet, jak i mężczyzn różniła niewielka ilość punktów. Oznacza to, że finałowa rozgrywka będzie niezwykle pasjonująca.

Badminton

Pierwszy rzut AMWiP w badmintonie odbył się 1 grudnia, a gospodarzem zawodów jak zawsze był Uniwersytet Ekonomiczny. Frekwencja nie była tak duża: wystartowało 13 kobiet i 17 mężczyzn; UPP wystąpił w składzie: Justyna Legumina, Tomasz Białas, Filip Tarkowski i Igor Ożadowicz. Drużyna kobiet zajęła siódme, a mężczyzn szóste miejsce.

Ergometr wioślarski

Domeną KU AZS UPP stała się organizacja zawodów w ergometrze wioślarskim. Od kilku lat zmagania w hali UPP przebiegają wzorcowo zarówno pod względem organizacji, jak i frekwencji. Pierwszy rzut odbywa się zawsze na dystansie 500 m, a zawodnicy startują w następujących kategoriach: waga lekka kobiet, kategoria open kobiet, waga lekka męż-

czyn, kategoria open mężczyzn. Drużyna UPP wystąpiła w liczny i mocny składzie, jak na gospodarzy przystało, choć konkurencja była silna, a rywalizacja stała na bardzo wysokim poziomie. W wadze lekkiej kobiet reprezentowały nas: Wanda Lisiecka, Malwina Burdelak, Sandra Samolewska i Patrycja Lokszejn. W wadze lekkiej mężczyzn wystartowali następujący zawodnicy UPP: Hubert Ruciński, Maciej Przyłoga, Tomasz Białas, Jakub Wicenty, Michał Ruchniak, Igor Jędrusik i Grzegorz Dutkiewicz. Kategoria open kobiet: Joanna Radzyńska, Estera Maciejewska i Daria Tomaszewska; waga open mężczyzn: Wojciech Białczak, Karol Nowak, Kamil Zbonik, Filip Weckwert, Damian Wiśniewski, Jakub Domachowski, Mikołaj Przepióra, Maciej Butoka, Dawid Senftleben, Filip Tarkowski, Mateusz Walczak, Wiktor Jędrusik, Wojciech Urbański i Michał Krawczyk. Drużynowo kobiety zajęły drugie miejsce, a mężczyźni pierwsze. W sumie wystartowało 70 zawodników. Cieszą wspaniałe wyniki drużynowe, duża frekwencja zawodników wielkopolskich uczelni i osiągnięcia indywidualne naszych sportowców. W wadze lekkiej na podium stanęła Wanda Lisiecka, która zajęła trzecie miejsce. W kategorii open mężczyzn pierwszą lokatę zdobył Wojciech Białczak, a drugą – Karol Nowak. Wszyscy zapewnili piękne sportowe widowisko, walcząc o miejsca. Gratulacje! ♦

Karolina Dopierała i Katarzyna Muszkiet

W Masywie Pilska (i trochę dalej)

W poprzedniej relacji („Wieści Akademickie” nr 9–10/2018) wspomniałem, że bazą drugiej części tegorocznego obozu górskiego był **Korbielów**. Jest to spora wieś letniskowa położona w dolinie Glinnego Potoku u stóp Pilska (1557 m n.p.m.), kilka kilometrów od drogowego przejścia granicznego na Słowację przez przełęcz Glinne do Namiestowa. Granica przebiegała tędy „od zawsze”, o czym świadczy nazwa wsi pochodząca od „korbielów”, czyli strażników granicznych, którzy w razie zagrożenia rozpalali na okolicznych szczytach ostrzegające ogniska. W pochodzącym z lat trzydziestych ubiegłego wieku kościele MB Królowej Aniołów znajduje się obraz Madonny Kresowej (z 1691 r.), uratowany z zawieruchy wojennej na Pokuciu (miejsowość Bohorodczany) przez dominikanów. Dla miłośników narciarstwa główną atrakcją jest jeden z największych w Polsce ośrodek sportów zimowych na stokach Pilska. Również dla nas Pilsko było głównym celem tej części obozu, dlatego na bazę wybrałem jeden z obiektów „Kompleksu Pilsko-Jontek” położony w pobliżu dolnej stacji wyciągu krzesełkowego. Zakwaterowaliśmy się tam w piątkowe (27 lipca) popołudnie.

Wycieczkę na leżące w grzbiecie granicznym **Pilsko** zaproponowałem już na następny dzień. Jest to najwyższy poza masywem Babiej Góry szczyt w polskich Beskidach – na tyle wysoki, że wykształciło się na nim naturalne piętro bardzo okazałej kosodrzewiny, a na wierzchołku rośnie nawet (wprawdzie skąpo, ale jednak) roślinność halna. Najwyższe partie Pilska po obu stronach granicy objęte są ochroną rezerwatową. Poniżej kopuły szczytowej na rozległej **Hali Miziowej** w okresie międzywojennym powstało schronisko Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego, uważane wtedy za najbardziej w Beskidach. Niestety, w 1953 r. spłonęło, podobno od niedopałka papierosa śpiącego turysty. Nowy, bardzo okazały obiekt (budowany niemal dziesięć lat) oddano do użytku dopiero w 2003 r. Większość szlaków prowadzących na Pilsko wiedzie przez Halę Miziową, dlatego w schronisku jest na ogół duży ruch. My też tam zatrzymaliśmy się, by odpocząć przed „atakami szczytowymi”. Grupa ambitniejsza mogła być bardziej zmęczona, bo podchodziła pieszo, pozostali skorzystali z wyciągu, oszczędzającego jednak tylko połowę podejścia na Halę. Od schroniska na wierzchołek jest jeszcze prawie 300 metrów dość stromego podejścia, a prowadzą tam dwa szlaki, co stwarza możliwość realizacji trasy okrężnej. Główny wierzchołek leży po stronie słowackiej. Warto tam wejść dla wspaniałej (360°) panoramy. Powrót do bazy realizowany był w dwóch wariantach, czyli krzesełka (oczywiście tylko w dolnej części trasy) lub własne nogi. Ten drugi okazał się mniej korzystny ze względu na burzę i intensywny deszcz na dość długim końcowym odcinku.

Propozycja na niedzielę (29 lipca) również zawierała dotarcie na Halę Miziową i dalej wędrowkę **widokowymi grzbiecami**: granicznym w kierunku zachodnim (ale z koniecznością powrotu tą samą drogą) lub długim bocznym grzbieciem sprowadzającym łagodnie okrężną trasą do dolnej części Korbielowa. Część grupy podjęła próbę połączenia obu wariantów: po dłuższej lub krótszej wędrowce szlakiem granicznym wrócili na boczny grzbiet i zeszli do Korbielowa. Tak czy inaczej, była to trasa relaksowa, prowadząca głównie łagodnie w dół.

W poniedziałek (30 lipca) było inaczej – przede wszystkim oderwaliśmy się od Pilska, wybierając oddzielone głęboką doliną gniazdo Romanki (1366 m) jako główny cel. Trasa wiodła ze **Sopotni Wielkiej** zdecydowanie w górę (ponad 700 m podejścia). Przed wyjściem ze Sopotni należało koniecznie spojrzeć na pomnik przyrody – jeden z największych wodospadów w Beskidach. Tworzy go kaskada kilku progów, z których najwyższy liczy około 10 m. Wierzchołek **Roman-ki** (podobnie jak jej strome stoki) pozbawiony jest widoków, ale warto tam wejść ze względu na rezerwat przyrody chroniący górnoreglowy bór świerkowy z głazowiskami skalnymi. Dalej zeszliśmy do położonego już w sąsiednim gnieździe Lipowskiej **schroniska PTTK na Rysiance**. Tu już było więcej widoków. Schronisko powstało w drugiej części dwudziestolecia międzywojennego z wybudowanego nielegalnie (bez zezwolenia) domu mieszkalnego. Dzięki zaangażowaniu Tatrzańskiego Towarzystwa Narciarzy zamiast nakazanej rozbiórki zezwolono na ukończenie inwestycji i uruchomienie schroniska, którego zarządcą i formalnym właścicielem

Fot. z X. Jerzy Świąton

Wnętrze kościoła św. Wojciecha w Jeleśni

Pomnik lotników amerykańskich w Jeleśni

został niefortunny inwestor (jak się później okazało współpracownik wywiadu niemieckiego). Od 1955 r. schronisko należy do PTTK. Warto dodać, że o kilka minut marszu znajduje się kolejne **schronisko PTTK na Hali Lipowskiej** wybudowane w 1931 r. przez bielską sekcję Beskidenverein. Po zasłużonym odpoczynku na Rysiance należało jeszcze oczywiście wrócić do samochodów pozostawionych w Sopotni Wielkiej.

Tak minęły trzy dni wycieczek z Korbielowa i nadszedł wtorek (31 lipca) – dzień kolejnej przeprowadzki. Teraz celem była **Zawoja** u stóp Królowej Beskidów – **Babiej Góry**. Warto wspomnieć, że dla pierwszej przeprowadzki najszybsza trasa drogowa liczyła 43 km przy odległości między bazami w linii prostej niecałe 19 km. Teraz wskaźnik był jeszcze mniej korzystny: samochodem co najmniej 52 km, a w linii prostej 14,5 km. To też są uroki terenów górskich.

Droga wyprowadzająca z Korbielowa w kierunku północnym jest na sporym odcinku w sposób ciągły zabudowana. Sąsiadująca z Korbielowem wieś Krzyżowa ciągnie się przez niemal 5 km, a dalej graniczy z nią Jeleśnia rozciągnięta na przestrzeni około 6 km.

W **Krzyżowej** jest skromny kościół NMP z XX w., a także kilka schronów bojowych z 1939 r., które miały bronić dostępu od południa w kierunku Żywca. Ich budowę przerwał wybuch wojny, ale zostały w porę obsadzone przez polskie wojsko. Jednakże w drugim dniu wojny wobec groźby okrążenia załoga została wycofana bez walki. Również uło-

kowany tu w 1945 r. przez Niemców sojusznicy oddział węgierski wycofał się bez walki. Za to w ostatnich latach podjęto organizowanie rekonstrukcji walk (podobno wbrew prawdzie historycznej rekonstruktorzy walczą, zanim jedna ze stron „rekonstruuje” wycofanie się).

Jeleśnia słynie przede wszystkim z drewnianej karczmy datowanej na 1774 r. (według innych źródeł nawet na pierwszą połowę XVII w.) i uważanej za najstarszą polską karczmę. W murowanym barokowym kościele św. Wojciecha zachowało się bogate wyposażenie, a przed budynkiem urzędu gminy znajduje się pomnik z 2009 r. upamiętniający załogę amerykańskiego bombowca, który we wrześniu 1944 r. w Jeleśni zakończył tragicznie swój ostatni lot bojowy. O dylematach walczących lotników może świadczyć fragment wiersza umieszczonego na tymże pomniku: „Wiem, że do kresu zbliżę się przeznaczenia/W chmurach przeszytych na nieboskłonie,/Nie nienawidzę tych, z którymi walczę,/Nie umiem kochać tych, których bronię [...]”. (Wiliam Butler Yeats, poeta irlandzki, laureat Nagrody Nobla). Autor zmarł wiosną 1939 r., pisał więc o lotnikach z pierwszej wojny.

Na dalszej trasie do Zawoi jest jeszcze sporo innych godnych uwagi miejsc, ale wszystkiego nie da się obejrzeć. A szczegóły pobytu w Zawoi postaram się przekazać w następnej relacji. ♦

Jerzy Świigoń

Hala Miziowa z góry

Ścieżka w kosodrzewinie

Wierchołek Pilska

Babia Góra

Wodospad w Sopotni Wielkiej

Jeden ze schronów bojowych z 1939 r.

